

Kinai laikinai sustabdė 25,000 prasiūnusių į Hangn

Jungtinių Tautų daliniai sustabdė priešą apie 50 mylių į šiaurę nuo 38-tos paralelės. Fronto linija turi puslankio išvaizdą. Šiame fronte priešas turi sutelkęs apie 110,000 karių. 8-tos armijos pranešėjas sako, kad į šį frontą vis atvyksta naujos priešų pajėgos.

Gruodžio 10 d. Amerikos marinai ir pėstininkai, sunkiai kovodami su nepalyginamai skaitlingesnėmis priešų pajėgomis, prasiskynė sau kelią į Hongnam ir nenutrūkstama srove sunkvežimiais rieda į uostą ir jo apylinkes. Apie pusę iš 20,000 karių jau buvo pasiekusi uostą, kur jų laukia JAV laivynas. Tai buvo kruvinas ir labai sunkus kelias per kalnuotas sritis, 50 mylių nuo Choisin rezervuaro.

Dideli nuostoliai abiejų pusių

Skaitome, kad 1-ji divizija sunaikino ištisas tris kinų divizijas ir užmušė apie 15,000 kinų komunistų. Visiškai buvo nušluotos 58-toji, 59-toji ir 60-toji kinų divizijos, kurios sudaro 20-tą korpusą. Kitų trijų kinų divizijų buvo sunaikinta apie po 3 pulkus kiekvienos iš jų. Tokiu būdu iš 6-ųjų komunistų divizijų maža kas beliko.

Amerikiečių nuostoliai praneša praeitojo karo Tarawos marinų Pacifike koralų salose 1943 metais nuostolius. Dar nėra žinių kiek žuvusių, tačiau sužeistų yra apie 4000.

Paliko Wonsan uostą

Jungt. Tautų pajėgos apleido Wonsan uostą, kuris yra 50 mylių į pietus nuo Hangnam rytiniame krante. Buvę tame uoste maisto ir kariškos medžiagos buvo sunaikintos, o Amerikos kariškos pajėgos perkeltos į Hangnam uostą, kur dabar susitelkę apie 60,000 Jungt. Tautų pajėgų. Hangnam uostas buvo pasirinktas, kaip patogesnis evakuacijai.

Oro žvalgyba praneša, kad kinų komunistų kariuomenė žygiuoja susimaišiusi su civiliais, kad prisidengtų nuo aviacijos puolimo.

Kautynės su rusų tipo MIG lėktuvais

United Press korespondentas William Burson iš 5-tos oro pajėgų būstinės pranešė, kad 4-ri Amerikos lėktuvai buvo priversti stoti į kovą su 6-iais Sovietų kilmės lėktuvais MIG-15s. Nei iš vienos nei antros pusės nuostolių nebuvo, nes sovietiškosios kilmės lėktuvai pasprukę iš kovos lauko Mandžiūrijon.

Wellington, Naujoji Zelandija — Gruodžio 10 d. apie 600 artilerijos vyrų išvyko aktyvion tarnybon kartu su Jungtinių Tautų pajėgomis į Korėją.

VIŠINSKIS PER AKIS MELUOJA

Lake Success. — Jungtinių Tautų politinėje komisijoje Andrius Višinskis, Sovietų Rusijos užsienio reikalų ministeris, pasiūlė priimti rezoliuciją ir priversti svetimas valstybes atitraukti kariuomenę iš Korėjos. Kai jam buvo nurodyta, kad prieš tų svetimųjų priklauso ir Kinija, jis kategoriškai užginčijo tvirtindamas, kad Korėjoje kovoja tik "savanoriai", kurių Kinija neorganizuoja ir neginkluoja. Jie savo noru eina padėti užpultiesiems korėjiečiams. Tada jam buvo priminta ir pacituota Kinijos spaudos ir radijo pareiškimai, kurie prieštarauja Višinskiui.

Kinijos radijas skelbia naujos mobilizacijos po tvarkius, o spauda ragina "duoti amerikiečiams smūgį po smūgio", "ginti Kiniją Korėjoje" ir pan. Kaikurie Jungtinių Tautų atstovai juokauja, kad šį kartą Maskva su

Peipingu nesusigiedojo. Ką Višinskis tvirtina, tai Mao - Tsetungas demaskuoja.

Be to, šiaurės Korėjo raudonųjų premieras Kim Il Sung kreipėsi savuosius ir pareiškė kad su Rusijos pagalba Jungtinių Tautų pajėgos bus sunaikintos, kad "ne vienas priešų kareivis negalės pabėgti, nes suvienyta liaudies armija ir kiniečių kareiviai yra prieš užnugarį ir tęsia didžiąją kovą".

Prokurorų seimas

Miami Beach, Fla. — Pirmadienį, gruodžio 11 d. čia prasidėjo Generalinių Prokurorų Tautinės Organizacijos metinis seimas. Dalyvauja 12 atstovai, tarp kurių yra generaliniai prokurorai iš 37 valstybių ir generalinių prokurorų asistentai iš kitų trijų valstybių.

JAV tankai apleidžia Pyonyang.

Kinai grasina Europai

Hong Kong. — Vienas Peipingo laikraštis, artimas vyriausybės sluoksniams, visai išdergęs JAV, išpėjo, kad "amerikiečiams pradėjus karą, tuojau būtų išlaisvinta Europa".

Straipsnis labai įdomus tuo, kad jis atidengia Sovietų Sąjungos imperiaalistinius siekimus. Jis aiškiai pasako, ką bolševikai darytų, Kinijoje karui prasidėjus. Jie tuojau pulptų ir "išlaisvintų" Europą. Kadangi kinai

tuogo graso kaip bausme, tai, matyti, jie patys supranta, koks būtų tas "Europos išlaisvinimas". Juk jeigu ko gero siekiama, tai tuo negraso. Žmones galima įgąsdinti tiktaip piktu, būtent, "bolševikinių išlaisvinimu".

Mao - Tse - Tungas išpėja Britaniją

Londonas. — Londone gautas komunistinės Kinijos skundas, kuriame

britai kaltinami, kad jie Malajų salose persekioja kiniečius. "Kinų tauta, rašoma skunde, reikalauja tuojau liautis tai daryti".

Skundas rodo, kad ir labai norėdama Anglija kinams prisigerinti negali. Jie kabinėjasi ir gana. Matyti, Maskvos yra padiktuota kibti ir į Angliją.

Vis dar suranda

Washington, D. C. — Jungt. Valstybių Senato komisija tyrinėja Mrs. Anna M. Rosenberg, gynybos sekretoriaus pagalbininkės, lojalumą. Ralph De Sola, buvęs komunistas 1934-35 m., liudijęs, kad Mrs. Anna Rosenberg atėdavo į komunistų susirinkimus. Tačiau Mrs. Rosenberg tai paneigia.

Reikalauja atsakyti

Washington, D. C. — Keturi senatoriai reikalauja, kad valdžia atsakytų nuo savanoriškos kaimų kontrolės ir įvestų valdžios kontrolę.

• Praeitą sekmadienį šv. Rikardo katalikų bažnyčios koplyčioje, Philadelphia, kilo gaisras, tačiau atnašaujamo šv. Mišių bažnyčioje nepertraukė. Gaisras prasidėjo altoriaus berniukui degant žvakes.

GRIEBIASI IR TOKIŲ PRIEMONIŲ

Tapei. — Formozoje policija suėmė kelis asmenis už vaikų žudymą. Pasirodė, kad jie grobdavo vaikus, einančius iš mokyklų, ir paskui reikalavė tėvus išpirkti. Viena tokia gauja, vadovaujama komunisto Chiang - Tta - Yeung, pagrobė berniuką iš Chay pradinės mokyklos

ir tėvams prisiuntė reikalavimą išpirkti už \$3000. Policijai ėmus grobikus sekti, vaikas rastas nužudytas. Toli mesni tyrinėjimais parodė, kad grobikų gauja priklauso slaptai komunistų organizacijai, kuri tokiu būdu susidaro pinigų savo priešvalstybinei veiklai.

Susitarė ir nesusitarė

Washington. — Prezidento Trumano ir Britanijos ministerio pirminko Attlee penkias dienas trukę pasitarimai užsibaigė praėjusį šeštadienį. Attlee tuojau po pasitarimų išskrido į Kanadą pareiškęs, kad jis pasitarimais yra labai patenkintas. Bendras jų turinys buvo pateiktas spaudai 2000 žodžių komunikate.

Iš komunikato aiškėja, kad 11 punktų buvo susitarta, bet pats pagrindinis klausimas, liečiantis Kiniją, liko atviras. Kiekviena pusė paliko prieš savo nuomonės. JAV yra pasisakiusios už raudonosios Kinijos neįsileidimą į Jungtines Tautas ir Kinijos blokadą, o Britanija palaikanti savo nuomonę ragindama raudonosios kinus įsileisti ir jokios blokados nesiimti.

Abi šalys sutarė, kad jos vienu ar kitu būdu kreipsis į Sovietų Rusiją ir Kiniją ir siūlys joms pakeisti ligišiolinį savo agresyvinį nusistatymą. Priešingu atveju ginklavimasis ir apsaugos priemonės būsiančios pagriežtintos.

Atominės bombos klausimu JAV pasiliko sau laisvas rankas. Galutinis žodis priklauso JAV pre-

zidentui. Susitarta, kad sprendžiamais atvejais Vašingtonas palaikys kontaktą su Londonu. (Daugiau 3 puslapyje).

Kvies didžiųjų pasitarimą

Paryžius. — Gruodžio 8d. Jung. Valst., D. Britanijos ir Prancūzijos diplomatiniai atstovai nutarė pakviesti Rusiją į 4-rių didžiųjų užsienio ministerių konferenciją ginčytiniems klausimams aptarti. Buvo sudarytas specialus tam reikalui komitetas, kuris tęstų darbą toliau. Manoma, kad kvietimas į pasitarimus bus pasiųstas Rusijai pirmadienį ar šį antradienį.

Vakarų diplomatai sako, kad bus išmėginta paskutinė proga išspręsti taikingam ginčų tarp Rytų ir Vakarų.

JAV kariuomenė Anglijon

Londonas. — Britų karo ministerija oficialiai praneša, kad šiomis dienomis laukiama į Angliją atvykstant JAV naujų karo dalinių — priešlėktuvinės aviacijos ir artilerijos — apie 2,400 karių. Be to, jau dabar Anglijoje yra JAV 3 oro divizijos B-29 ir B-50 lėktuvai ir oro bazės.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

▲ Respublikonai sudarė septynių narių komisiją, kuri rūpinsis JAV pietuose praplėsti respublikonų partiją. Pietų demokratai, kaip žinoma, dažnai yra opozicijoje prez. Trumanui.

▲ Sovietiškas komunizmas grasys pasauliui dar dešimtį metų. Taip nutarė studentų konferencija New Yorke. Atstovaujama buvo 50 kolegijų bei universitetų ir karo bei jūrinių akademijos.

▲ Egiptas paskelbė, kad jis jau nebelaiko savęs karo padėtyje su Vokietija. Karą Vokietijai Egiptas buvo paskelbęs 1945 m. vasario mėn. 27 d., vadinas, jau prieš pačią pabaigą karo su Hitleriu.

▲ Harry Gold, mokslininkas chemikas, žydų kilmės, už šnipinėjimą atominį paslapdžių Sovietų Rusijai pereito karo metu, nubaustas 30 metų kalėjimu.

▲ Elizabeth, N. J. suimti keturi asmens, kurie darbininkų tarpe platino komunistinius atsišaukimus, nukreiptus prieš JAV užsienio politiką.

▲ Kaiser - Franz automobilių bendrovė gavo 25 milijonus paskolos gaminti automobiliams ir karo reikmenims.

▲ Komunistų kalėjime, kaip praneša Vatikanas, buvo nukankinti ir mirė čekų vyskupas Buzakla ir prel. Vit. Taiovsky.

▲ Massachusetts valstybėje gruodžio 2 d. buvo 56,640 bedarbių, kuriems išmokėta savaitės pabaigoje pašalpos \$797,714. Pernai tuo pačiu metu buvo 115,802 bedarbių, kuriems išmokėta \$1,960,935.

▲ Mass. valstybės darbo tvarkytojas John J. DelMonte pritarė algų pakėlimui kirpėjams ir šukuotojams. Jie gaus minimum 70 c. į valandą arma 14 c. daugiau.

▲ Veteranų organizacijos kreipėsi į prezidentą Trumaną prašydamos gelbėti kareivius Korėjoje, jei net būtų bombarduoti Mandžiūriją. Rašto nuorašas pasiųstas ir gen. McArthurui.

▲ Gen. Dwight Eisenhower pareiškė, kad gali tekti mobilizuoti visus jaunuosius, nes agresyvių tautų vadai visus laisvus žmones pasaulyje laiko savo priešais.

Vakarų Berlyne įvyko savivaldybės rinkimai, kuriuos komunistai bandė visai trukdyti. Žmonės balsuodavo net naktimis, jei jų dienos metu neleidavo komunistinės įstaigos iš darbo. Kairėje matome balsuojant vakarų Berlyno burmistrą (mayorą) Ernst Reuterį.

MIRĖ PREL. PR. PENKAUSKAS

Š. m. gruodžio mėn. 1 d. staiga mirė Kauno kapitulos prelatas, ilgametis Kauno Kunigų Seminarijos rektorius ir Teologijos - Filosofijos Fakulteto profesorius, paskutiniu laiku buvęs Austrijos Lietuvių Tarybos Pirmininkas Pranciškus Penkauskas.

Velionis paskutiniu laiku gyveno Austrijoje, Sigharting miestelyje, netoli Linzo, iš kur rengėsi emigruoti į Jungtines Amerikos Valstybes.

Tragiški paskutinio dešimtmečio išgyvenimai ir per ilgai užsitęsusi tremtis buvo persunki jo giliai jaučiančiai širdžiai, ir ji nustojo plakti, nesulaukusi tėvynės išvadavimo.

Prel. Pr. Penkauskas buvo gimęs 1888 Šiaulių apskr., Meškuičių parapijoje, Mokėsi Šiaulių gimnazijoje, Kauno Kunigų Seminarijoje ir Petrapilio Dvasinėje Akademijoje, kuria baigė magistro laipsniu. Kurį laiką buvo kapelionu Veronėžo lietuviškoje gimnazijoje pirmojo karo metu. Jau tada pa-

tyrė vargo bolševikams Rusijoje įsigalint. Vėliau tęsė studijas Miuncheno Universitete. Grįžęs į Lietuvą profesoriavo Kauno Kunigų Seminarijoje bei Teologijos - Filosofijos Fakultete kur dėstė bažnytinę ir pasaulinę istoriją. 1927 m. buvo paskirtas Seminarijos vicerektorium, o po Maironio mirties (1931) — rektorium. Kauno Kunigų Seminarijos rektorius pareigose išbuvo iki 1940 metų. Jam rektorijant buvo pastatyti nauji seminarijos rektorato rūmai.

Šalia mokslinio darbo (parašė visą eilę istorinių veikalų ir straipsnių) ir kunigų auklėjimo pareigų velionis ilgą laiką yra buvęs Kauno Arkivyskupijos oficialu. Už jo nuopelnus Bažnyčiai buvo paskirtas Kauno Arkivyskupijos kanauninku ir 1948 m. pakeltas prelatu.

A. a. Prel. Penkauskas palaidotas pirmadienį gruodžio 4 d.

Už krikščionišką socialinį mokslą

Bruselis — Lugane nesenai įvyko Tarptautinės Katalikų Socialinės Draugijos Vyr. Tarybos posėdis, kuriame buvo aptarta, kaip paminėti 60 metų sukaktį nuo Leono XIII enciklikos "Rerum Novarum" pasirodymo. Buvo nutarta ta proga 1951 m. gegužės mėn. 15 d. sukviesti katalikų darbininkų organizacijas į Romą ir tuo būdu pareiškia ištikimybę socialiniam Katalikų Bažnyčios mokslui.

Buvo numatyta suorganizuoti visuotinę protestų akciją prieš užpildinimą Bažnyčios. Kovoje prieš komunizmą imtis atitinkamų priemonių socialiniai taikai, teisingumui ir solidarumui tarp tautų įgyvendinti.

Nepriima bolševikiškų kailių

New York. — Gruodžio mėn. 8 d. į New Yorką transportiniu lėktuvu iš Anglijos buvo atgabenta rusiškų kailių už 12 tūkstančių dolerių. CIO unijos darbininkai krovėjai atsakė sovietiškus kailius iškrauti, nors ir buvo jie atgabenti angliškos firmos. Tik po ilgų derybų darbininkai nusileido lėktuvų bendrovei. Jie sutiko lėktuvą iškrauti, bet su sąlyga, kad pirmu pasitaikiusiu lėktuvu rusiški kailiai bus grąžinti Anglijai atgal.

Evita gaus gražų automobilį

Londonas. — Britanijos vyriausybė pradėjo prekybos derybas su Argentinos diktatorium Peronu. Britai nori išsiderėti jautienos, o Argentina — pramonės gaminių. Šio to nori ir diktatoriaus žmona Evita Peron, kuri, turbūt, daugiau kraštą valdo, negu jos vyras. Prie visų savo papuošalų ji nori turėti priedo ir puikų anglišką automobilį Rolls - Royce. Nuo 1947 metų niekam nebuvo leista šio liuksusinio automobilio importuoti. Bet kas gali tai uždrausti užgaidoms moters, kuri save laiko krašto šeimininke?

Daug amnestavo

Paryžius. — Prancūzų parlamentas gruodžio 6 d. nutarė amnestuoti daug gyventojų, kurie praeitojo karo metu glaudžiai bendradarbiavo su naciais ir fašistais. Manoma, kad amnestija palies apie 41,000 prancūzų, iš kurių apie 9,000 atgaus pilietybės teises. Socialistai pasisakė prieš amnestijos projektą.

MELDĖSI UŽ PERSEKIOJAMUS

Roma. — Gruodžio 2 d. Šv. Petro bazilikoje tarp kitų gausių maldininkų iš įvairių pasaulio kraštų dalyvavo dauguma Romoje gyvenančių ir iš kitur atvykusių pabėgėlių, kurie atstovavo savo tautiečius, persekiojamus anapus geležinės sienos. Lietuvoje bolševikų sprespauda nešančius atstovavo Romoje gyvenant lietuviai. Visiems dalyviams tyliai besimeldžiant už komunistų persekiojamus, per garsintuvus šv. Petro bazilikoje suskamėjo lietuviškai Tėve mūsų. Po to Tėve mūsų buvo perskaityta rusiškai, lenkiškai, čekiškai, kroatiskai ir geležine uždanga atskirtų tautų kalbomis.

Maldininkus sveikindamas šv. Tėvas ypatingą savo pa-

lankumą parodė už tikėjimą persekiojamųjų tautų atstovams. Jo šventenybė kalbėjo: "Jums yra skirtas visas mūsų rūpestis ir jėgos, kai nepakaks jėgų, tuomet žinokite, kad mūsų simpatijos ir palankumas jums yra begalinis". Laimindamas visus kenčiančius ir persekiojamus šv. Tėvas išreiškė viltį, kad Dievas išklausys visų bendros maldos ir vėl įsiviešpataus laisvė ir taika pasaulyje.

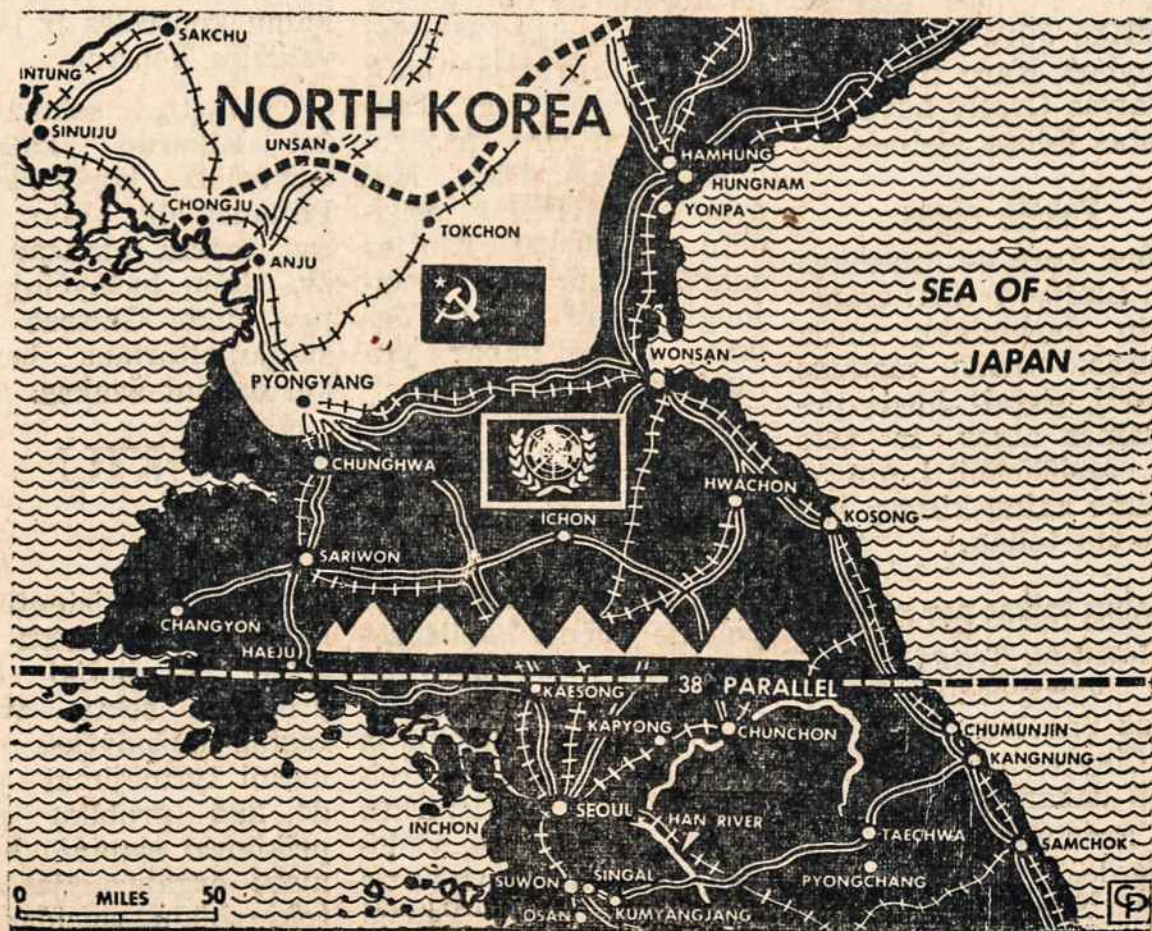
Audijencijos metu šv. Tėvas pašventino žibintą, kuris bus pastatytas prie šv. Petro karsto, kaip simbolis nepalaužiamo tikėjimo, dėl kurio šiandien miršta tūkstančiai sovietų mirties stovyklose ir kalėjimuose.

GAUSIAI DALYVAVO RUSAI

Vatikanas. — Lapkričio 25 d. bendrojo šv. Tėvo audiencijoje tarp 20 tūkstančių įvairių pasaulio maldininkų dalyvavo ir 150 rusų katalikų bei ortodoksų. Tai buvo pirmasis toks skaitlingas rusų maldininkų būrys, kuris organizuotai atstovavo savo tautą, baisaus komunizmo kankinamą.

Maldininkų tarpe buvo rusų tautybės žmonės emigrantai iš Belgijos, Olandijos, Prancūzijos, Vokietijos, Austrijos, Anglijos, Ispanijos ir Italijos. Audiencijoje drauge su rusų maldininkais buvo pa-

kviestas dalyvauti ir Marijonų Kongregacijos generolas, lietuvis Rytų apeigų vyskupas J. E. P. Bučys. Šalia kitų aukštų rusų Katalikų Bažnyčios dvasininkų dalyvavo garsusis Minsko ir Mogilevo Apaštališkasis Administratorius Solsky, kuris 5 metus yra išbuvęs Sibiro priverčiamųjų darbų stovykloje. Dabartiniu metu jis reziduoja Belgijoje. Audiencijos metu šv. Petro bazilikoje buvo sugiedotos 3 rusų religinės giesmės, kurias dalyviai išklaušė su dideliu susijaudinimu.

Prie 38 paralelės organizuojama pasipriešinimo kiniečiams linija.

Spaudos puslapiuose

MELAGINGI KRISLAI

"Laisvė", bolševikinis lietuvių amerikonių laikraštis (amerikonais jie mėgsta labiau vadintis nei bolševikais, kad visi patikėtų, jog tiesą sako), turi tokias pastabėles, vadinamas "Krislais". Pavadinimas yra labai vykęs, nes jose galima rasti tik krislų tiesos, o visa kita — melas, ir dar riebus melas, kaip tas atspausstas popiežiaus laišką arkivysk. Skvireckui. Čia jau nereikia jokių ekspertų, kad nustatytų, jog tai bolševikų enkavedistų raštas. Aišku jau iš pačių žodžių, kurių popiežiaus niekada tokia forma nevartoja. Bet lygiai tokiais žodžiais Vilniuje ir Kaune kalbėjo iš Maskvos siųstas šnipas archiejuš Sergejus, neva susidėjęs ir pataikavęs vokiečiams. Atidengė kaip šnipą jį likvidavo netoli Kruonio.

Kai bolševikai padirbinėja svetimus pinigus, dokumentus, pasus, prisipažinimus, liudijimus, net paties Lenino pareiškimus, tai kas jiems skelbti ir visokius "popiežius raštus". Čia nereikia net padirbinėti: paskelbei spaudoje — ir viskas. Jei reikėtų už tai stoti prieš kokį teismą ir įrodyti, būtų kitas reikalas. Teismas tada papildytų "Laisvės" sąrašą.

Yra ir kitas toks pats bolševiklapis, kuris "Kasdieną" tiesią gina vaduodamasis tokiu L. Joniko dėsniu: "Jei idejos priešai pradeda tave girti — tu pasidarie niekšas. Jei pamatysite, kad... liaudies neprietelius mane giria, būkite tikri, kad kas nors su manimi negerai". Vartome gi "Laisvę" bei "Vilni" ir randame prisipyrus giriant kun. Stankevičių, kuris išprievarntas kalbėjo Maskvoje. Minėti bolševikiniai laikraščiai pyksta, kai tą jiems pasako. Jie giria kun. Stankevičių: "Už tai jam priklausio didžiausia garbė", — rašo "Laisvė". Vadinasi, patys patvirtina, kad su juo kas nors buvo negerai, jei idėjos priešai giria. Sveikai galvojančioms taip pat aišku ir kas čia yra niekšas.

"Vilniai" nepatinka, kad prof. Pr. Skardžius egziliuotą vyriausybę pataria vadinti tremtine. Apie tai rašydama, ji ir tikrą tiesą parašė: "su mumis yra ta bėda, kad mes pradėdame daiktus vadinti pradėdame daiktus vadinti". Tikrai, vi-

sa bėda su mumis (komunistais), kad daiktus vadiname netikrais vardais: demokratią keičiam į diktatūrą, laisvę — į vergiją, tiesą — į melą, taiką — į karą, gerovę — į skurdą, pagaliau savąjį kraštą — į "matušką Rosiją". O kai taip viskas viršum kojomis apsiverčia, tai jau ir vidaus balsas prabyla: "visa bėda su mumis..."

Nepatinka "Laisvei" ir "Vilniai", kai visos politinės grupės ir srovės, išskyrus komunistus, sutaria, jog staliniskasis režimas yra murzinas ir tiek. Kas akis turi, tai mato, ar jis būtų liberalas, ar socialistas, ar katalikas, ar net praregėjęs komunistas. Bet toks bendras teisingas nusistatymas labai siundina bendrą komunistų frontą. Jie norėtų, kad kiti būtų pakrikę ir pjautus, o jie jau tų pjautytiųjų vaisius raškytų.

Taigi, ir pila bolševikėliai "Draugui", "Naujienuoms", "Dirvai", "Darbininkui", "Vienybei", kam jie apie sovietinę Lietuvą duoda vienodas žinias, ir dar negeras — iš pačios bolševikinės "Tiesos" paimtas. Niekas nekaltas, kad ten viskas šlubuoja ir neina taip, kaip bolševikų liežuvis plaka. Ir eiti negali: kojos surištos burloikiškos prievartos ir planavimo. Vienus žmones "nuplanuoja" iš Lietuvos į Sibirą, o kitus — iš Kirgizijos atplanuoja į Lietuvą. "Vilniai" tas labai patinka. "Pažiūrėkite kiek "lietuviukų" vadovauja brigadose Bielorussijoje, Armenijoje, Gruzijoje ir kitose Tarybų Sąjungos respublikose... Tai kas, jei kūlimo brigadoms vadovavo "ruskiukai (Lietuvoje)?"

Mes tai ir tvirtiname — ne ką kitą. Bet tai reiškia, kad gimti namai užimami svetimųjų, ruskių, o lietuviai išvaromi "kulti" į Stalino tėvynę. Jei šitą pripažįstate, kam dar rašote, kad Lietuva nėra rusinama. Pabandykite ir jūs "broliška" susikeisti. Vykite į Gruziją, o čia vieskite ruskius. Žmonės žinos bent su kuo turi reikalą.

Pakėlė automobilių kainas

Detroit, Mich. — General Motors automobilių korporacija ir Fordo bendrovės pranešė, kad jos pakelia automobilių kainas. General Motors pakelia 5 procentais, o Fordas — nuo 5 iki 7 proc.

Kazys Verzikas

Vokiečiai jau juokiasi

Cicero, Ilinois. — Dabar visiems jau pasidarė aišku, kad neįmanoma bandyti ginti Europą nuo bolševikų - Sovietų, be vokiečių ginkluotos armijos. Tatai labai dabar rūpi Amerikai. Kodėl gi Amerikai? Labai aišku. Geriau gintis nuo Sovietų Korėjoje ar Europoje negu Aliaskoje, Kanadoje ar pačioje Amerikoje. Todėl Amerikos kariška vyriausybė be ilgų, taip sakyti ceremonijų, ėmė ir viešai pasakė: turi būti suorganizuota mažiausia 10 vokiečių divizijų. Tik tada galima rimtai pradėti kalbėti apie Europos gynimą nuo Sovietų.

Žinoma, dėl to kylo didžiausias triukšmas Europoje. Prancūzija stojasi piestu. Juk vokiečiai jų amžinas ir baisiausias priešas ir dabar juos jau apginkluoti! Nors ir nepasako, bet prancūzai gerai supranta, kad, kai jau pradės ginkluoti vokiečius tai amerikiečiai, savaime suprantama, daugiausia dėmesio nukreips vokiečiams. Vokiečiai nepalyginti geresni kariai už prancūzus, vokiečiai nekenčia komunistų, vokiečiai turi iš rusų atsiimti savo žemes, vokiečiai turi suvienyti savo išdraskytą valstybę. Vadinasi, vokiečiai yra tikras reikalas kariauti. O kaip prancūzai? Prancūzijoje komunistų įtaka nemaža. Prancūzija kur tik gali gerinasi Sovietams. Kariauti jai nėra tikslo. Triukšmą kelia ir Sovietai. Girdi, kokie tie amerikiečiai agresoriai - ginkluoja vokiečius. O kad Sovietai jau apginklavo vokiečius, apie tai, žinoma, neužsimena.

Bet kągi sako patys vokiečiai? Čia truputį apsiriktą. Buvo manyta, kad vokiečiai kuo greičiausiai grėbs už ginklo ir tik lauks leidimo pradėti šaudyti ten, kur jiems bus paliepta. Tiek apkvaišęs vokiečiai dar nėra. Pirmiausia jis sako šitai: "Nesenai jūs mus sumušėte tik tam, kad mes nesumuštum Sovietų. Dabar jūs vėl norite duoti mums ginklus, kad mes tuos pačius Sovietus muštum. Bet už ką? Kur Vokietijos interesai? Juk kaip tik Sovietai siūlėsi suvienyti visą Vokietiją". Žinoma, vokiečiai taip šneka ir ji juokas ima. Jis puikiai supranta, kad niekas, nei Sovietai, nei kas kitas Europoje vieningos ir stiprios Vokietijos nenori ir nenorės. Jis tik mato, kad per praėjusį karą padarytos klaidos jam teikia didesnę perspektyvą, kad be jo buvusieji karo sąjungininkai ir nugalėtojai susitvarkyti jau nebegali. Vokiečiai gali dar suvaidinti nenumatytą vaidmenį.

BULGARIJAI GRESIA BADAS

Viena. — Iš Austrijos pranešama, kad šiemet Bulgarijoje labai suvėluota nuimti derlių. Tai yra kolkozinio ūkininkavimo pasekmė. Norėdama tai pridengti, Bulgarijos premieras Vulko Červenkov parašė spaudoje straipsnį smarkiai užsipuldamas vadinamus "kulokus" — turtingesnius buvusius ūkininkus. Girdi, jie vykde sabotazą, bet vis dėlto derliaus gauta net keturis kartus daugiau kaip kitais metais.

Pabėgusieji iš Bulgarijos tvirtina, kad bolševikai tikrai galėjo iš žmonių išlupti keturis kartus daugiau kaip pernai, bet tai nereiškia, kad ir žmonėms liko keturis kartus skystų sabotažu ir maisto trūkumu. Be to, tas komunistų premieras pats sau prieštarauja, nes pradžioje straipsnio rašo, kad "kulokai" jau "sutriuškinti", o pabaigoje nusiskundžia, kad su jais dar "smarki kova prieš akis".

RANKŲ DARBO MEDŽIO DIRBINIAI —
lietuvių liaudies įvairius
KRYŽIAI IR KOPLYTĖLĖS
yra vertingiausia
KALĖDOMS DOVANA
Gaujami "DARBININKO" ADMINISTRACIJOJE
366 W. Broadway, South Boston 27, Mass.
Kainos kryžių nuo 4 iki 6 dol. Kopolytėlių nuo 5.5 — 7.5 dol.
Pasiuntimo išlaidos vienam gaminiui 50 c.
Kiekvienam sekantiems toje pat siuntoje 20c.
Atsiuntusiems pinigų gaminį tuojau išsiūsiame.

Lincoln **Mercury**
Tel. 8-1340
Pirm Pirkiant Karą, Atsilankyk Pas Mus.
Atidaryta Vakarais.
MAHONEY & FAY, INC.
119 Belmont St., Brockton, Mass.

CADILLAC **PONTIAC**
WM. H. BASSETT CO.
1782 Main St. 33 Main St.
BROCKTON, MASS. BRIDGEWATER, MASS.

WEDDINGS 24 HOUR SERVICE
AVON GREENHOUSES and FLOWER SHOP
"CLYDE"
FUNERAL WORK CORSAGES
Tel. Brockton 265
151 E. Main St. Route 28 Avon, Mass.

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATED OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103. Act of October 8, 1917 authorized on July 12, 1918.

Subscription Rates	PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$5.00	Amerikoje metams \$5.00
Domestic once per week yearly \$3.00	Vieną kart savaitėje metams \$3.00
Foreign yearly \$5.50	Užsieny metams \$5.50
Foreign once per week yearly \$3.50	Užsieny 1 kart sav-tėj metams \$3.50

866 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone: Redakcijai — SO 8-6608; Administracijai — SO 8-2680

Nuplėšiamos kaukės

Bolševikiniame žodyne viena iš mėgiamiausių frazių yra "demaskuoti priešą!" Ir viena iš dažniausiai vartojamų priemonių priešui apgauti — tai "maskuoti patiemis!" Ši dvigubai susukta ir apgauti bolševikų taktika reikalauja nemažai laiko, kol ją kas perpranta, ypač lėtos demokratų galvos. Jos dažnai viską ima už tikrą pinigą. Tuo falšyvu pinigų bolševikams prigaudinėjo vakarų demokratų išties penkerius metus. Prirėkė net kraujo akims pritrinti, kad pamatytų tikrąsias bolševizmo kaukes. Vieną jau numovė, o antra dar nuimama. Abi jas atidengė Tolimųjų Rytų įvykiai.

Prasidėjo jie, kaip žinome, maskuotu Korėjos karu. Bolševikai prisidengė siaurės korėjiečiais ir tuo pačiu metu ėmė šaukti visam pasauliui: užpuolė agresoriai amerikiečiai. Visa karo akcija Kremliaus buvo taip sutaisyta, kad oficialiai buvo kalbama apie naminį Korėjos karą. Jei rudenį būtų tekę iš Korėjos trauktis, tai būtų ir likusi ta bolševikinė kaukė nenuplėšta: būtų sakoma, kad "korėjiečiai" sumušė "amerikonus".

Gen. MacArthuras, Jungtinių Tautų vadas, karą taip vedė, jog visiems išaiškėjo, kad buvo pliekiami bolševikų diriguojami samdiniai. Jie buvo ir sugniuždyti, buvo net Mandžiurijos siena prieita. Bet čia kartu prieita ir antroji karo fazė: pasirodė "savonariškas" užsimaskavęs kinai. Dabar plėšiama ir ta "kinietiška" kaukė, už kurios taip pat bolševikas slepiasi, kaip Višinskis ir Malikas už kinų delegacijos.

Ši antroji karo fazė yra skaudesnė ir pavojingesnė. Pasaulis tą labai greitai suprato ir sujudo. Tai rodo kilęs nerimas Europoje ir Attlee kelionė pas Trumaną. Atskubėjo jis ne tam, kad sulaukytų amerikiečius nuo atominės bombos, o kad sulaukyti jų rankas ir neleisti nuplėšti paskutinės bolševikų kaukės. Mat, kinus demaskavus, tariant Kremliaus leksikonu, jau pasirodė niekieno neprisidengti bolševikų dantys. Daugiau nebūtų už ko slėptis — reikėtų patiemis į viešumą išieiti. Ką tai reiškia, visi žino, bet nevisi dar įsitikinę, kad bolševizmą reikia atidengti visoje nuogybėje. Kalkam dar patogu, kad jis dangstosi: ne taip baisiai atrodo, ir pirkliškios naudos dar žada.

Tačiau įvykiai eina savo keliu. Jie reikalauja ir

Krizė ir atominė bomba tebegraso

Po Trumano ir Attlee pasitarimų

Ko Attlee skrido į Vašingtoną?

Britaniją ir visą Europą sujudino ne tiek masiškai prasiveržę kinai, kurie sudarė visai kitą padėtį Korėjoje, kiek sąmoningas ar nesąmoningas prezidento Trumano žodis apie atominę bombą. Jis visiems parodė, jog prieitas toks kelio vingis, kuris jau aiškiai suka į tretįjį pasaulinį karą. Jį tuojuo žiebtų mesta atominė bomba. Kitos, atominės ar neatominės, pasipiltų į Vakarų Europą ir Angliją.

Gelbėdamasis iš tokios nejaukios padėties, Attlee perskrodė Atlantą. Jis, nėra abejonės, vežėsi pasiūlymą: leiskime raudonajai masei lietus Tolimuose Rytuose, bet gelbėkime Europą ir pirmiausia Angliją, kurios neišgelbėjo nei Jaltos nei Potsdamo nuolaidos. Daug kas buvo svetimam parduota, kad savo išlaikyti, o dabar ir tas "savas" jau ant svarstyklių padėtas. Kad jos nepasvirvėtų perdaug nepalanikiai dar neparduotai Vakarų Europai, Attlee ir pasuko ratą apie visą Atlanto pakta.

Svarbiausio dalyko neišsuderėjo

Pasitarimų rezultatai rodo, kad visais punktais susitarta, išskyrus patį svarbiausį, kuris buvo nustumtas į pabaigą, paženklinas 12 ir liko neišspręsta. Sakytume, lyg 12 valanda yra dar neišmušusi arba dar laiką galima būtų sulaukyti. Britanijos premieriui at-

aukų, kurios neleidžia toliau pirkliškai ir vaidinti slėpynių. Bolševikų naudojamas šūkis "demaskuoti priešą!" vis labiau atsiskleidžia prieš juos. Vis tvirčiau ryžtamasi ir organizuojamasi demaskuoti patį pikčiausį žmonijos priešą, koks kada yra buvęs.

rodė, kad tam reikia trijų dalykų: pripažinti raudonąją Kiniją, atiduoti jai Formozą ir įleisti į Jungtines Tautas. Laimėta būtų kiek laiko, o tuo metu gal rastos ir koks taikus sprendimas, kuris pasotintų bolševikų nualkintus kinus. Tačiau Amerika nuolaidų nesutiko daryti. Matyti, veikė perstiprus visuomenės nusistatymas ir pasipiktinimas kinų puolimu. Iš Amerikos pusės buvo pareikšta, kad ji priešinosi ir priešins raudonosios Kinijos išleidimui į Jungtines Tautas. Buvo taip pat pasiūlyta apsupti Kiniją blokada ir priversti ją atitraukti savo "savonarius" iš Korėjos. Britų ministeris pabrėžė, kad toks "pusiau karas" galėtų padėti tikslai pabloginti. Vadinasi, ir tai priemonei nepritarė.

Kreipsis į Maskvą ir Peipingą

Jei būtų norėję karo, tai Trumanas ir Attlee būtų galėję lengvai susitarti ir dėl Kinijos. Visi žino, kad karo niekas nenori, ir jie nenorėjo provokuoti jo savo visišką susitarimu. Susitarė dar kreiptis į Sovietų Rusiją ir Kiniją ir išpėti jas, kad pakeistų savo agresyvinį nusistatymą.

Bet jei sauso žodžio niekas neklauso, o juo labiau bolševikai, tai pridėta ir kaikuriuos sankeijos. Abiejų valstybių vardu, Britanijos ir JAV, pareikšta, kad jos nori ir siekia taikos, bet visomis priemonėmis sti-

prins savo karines pajėgas ir antikomunistines tautas. Ginklavimasis galys būti sulaukytas tik tai Sovietų Rusijos, jei ji parodys tikrą norą pati nusiginkluoti ir taikos siekti. Kadangi tai teikia mažą vilties, arba jokios vilties, tai buvo aptartos neskelbiamos priemonės, kurių bus imtasi, jei taikos nebus galima išlaikyti.

Jokių nuolaidų

Taiką būtų galima išlaikyti nuolaidomis Sovietų Rusijai. Ligi šiol ji labai daug jomis laimėjo, ir dėl to jau pralaimėjo betkokį tolimesnį pasitikėjimą. Pasitarimų komunikate įrašyta, kad daugiau nebus daroma jokių nuolaidų agresijai, kur ji bepasireikštų: Europoje, Azijoje ar kitur. Pasipriešinimas agresoriams bus organizuojamas per Jungtines Tautas, kaip ir Korėjoje. Čia Attlee pažymėjo, kad Britanijos kariuomenė ir toliau kovos šalimais JAV ir kitų tautų, kol bus pasiekiama Korėjoje taikos. Abi valstybės sieks aiškiai nepriklausomos Korėjos.

Stiprinti antikomunistinį frontą

Abi šalys pilnai sutarė, kad reikia suintensyvinėti ginklavimąsi ne vien jų pačių, bet ir visų tautų, kurios yra komunizmo grasamos. Čia pirmoje vietoje priklausio Atlanto pakta pasiruošios valstybės. Joms bus ir toliau teikiama parama ginklais ir žaliavomis.

Taip pat nutarta nieko nelaukiant Atlanto pakto jungtinei kariuomenei paskirti vyriausiąjį karo vadą. Toks generolas dar neparinktas, tačiau Eisenhowerio kandidatūra

Dėl bendro komunikato tariasi prez. Trumanas su britų premieru Attlee. Stovi valstybės sekretorius D. Acheson ir gynybos sekretorius G. Marshall.

svarstyta ir labiausiai priimtina. Anglai norėtų jį turėti, kaip ir praėjusio karo metu.

Atominė bomba palikta atsargoje

Atominės bombos klausimas visai lengvai išspręstas, nes Attlee nebuvo atvykęs ginčytis dėl ginklo rūšies. Kalbėta, kaip sulaukyti višutinį karą ir kiek galima taikesnėmis priemonėmis išsikapstyti iš Korėjos krizės. Bet jei imtų labiau degti ir karo lauke ir Jungtinių Tautų posėdžiuose, galėtų kristi ir lemtinga atominė bomba. Sprendžiamasis žodis palieka prez. Trumanui, kuris išreiškė viltį, rasit, ir nereikės jos naudoti.

"Palauksime ir pamatysime"

JAV politikai ir spauda Trumano ir Attlee pasitarimus vertina labai įvairiai. Vieni yra patenkinti, kad dviejų didžiųjų valstybių fronto bolševikams nepavyko suskaldyti. Pasitarimai rodo tvirtą pasiryžimą nenusileisti. Kaikas vi-

liasi, jog taika bus pasiekiama be didesnio karo. Kfti yra daugiau rezervuoti. Jie nori palaukti Jungtinių Tautų posėdžių, kurie parodys ir nepaskelbtus susitarimų punktus. Vadinasi, "palaukime ir pamatysime", kaip vienas senatorius yra išsireiškęs.

Bet čia yra vienas kablukas: demokratai vis dar nori laukti ir žiūrėti, o diktatoriai nežiūri ir veikia. O šitoks jų nusistatymas daug ką parodo: jis rodo nelabai šviešias dienas, nepaisant kokie pasitarimai būtų daromi. Krizė ir atominė bomba ir toliau tebegraso.

Pr. Eivvydas.

Amerikos pietinės valstybės susirūpino

Phoenix, Ariz. — Pasikeitus padėčiai Korėjoje ir grėsiant naujam karui, pietinės Amerikos valstybės, kaip Arizona ir Nevada, ėmėsi svarstyti planus, kur reikėtų priklausti Pacifiko gyventojus, jei ten imtų kristi bombos ir žmonės pradėtų trauktis nuo pajūrio.

Juk tame, rodos, nekaltam posaky jau glūdi kontrrevoliucijos perai. Jeigu didžiama Sovietijos piliečių išdrįstą tokią galvoseną pasisavinti... brr... Iš viso, kietas riešutukas tenka Berdičevai sukrimst.

Iš baimės meilė negimsta, bet nejučiomis pagarba išsivysto. Ne tokia pagarba, kurią paskui meilė pakeičia, bet pagarba silpnosio organizmo stipresniajam. Su pasibaisėjimu Berdičeva pagavo save mintyjant, kad ji Olgos prisibijo. Nusprendė Markso raštų jai nebeduoti, tik maitinti jos dvasią Stalino ir Lenino kūriniais. Iš ten ji jokių vaizduotės polėkių nepasisems. Visa klaiki bolševizmo realybė ten aiškiai ir brutališkai išdėstyta. Olga tuos principus gerai žinojo (kiekvienas piemenukas juos žino), taigi jai beliko tik žiūrėti į knygą ir savo mintims bei svajonėms duoti pilną valią.

Kažkokiais sumetimais Berdičeva taip griežtai nebedraudė Olgai su Šurka santykiu. Tačiau Olga buvo labai atsargi. Ji nujuto, kad čia gali būt užtaisytos pinklės jas draugaujant sugauti ir abi kartu pražudyti... Olga reikšmingai Šurkai pamerkė. Šurka viską suprato ir savo šaltos nuotikos nepakeitė. Buvo oficialiai nusiteikusi ir vengė dažniau su Olga susitikti. Berdičeva apsimetė nieko nepastebinti. Kantriai laukė, kas toliau bus. Ji instinktyviai nujuto, kad tarp dviejų merginų užsimezgė artymesni santykiai.

Vieną dieną Berdičeva kažkur dingo. Šur-

ka iš tarnų sužinojo, kad Berdičeva sakė išvyksianti iš miesto kažkokiu svarbiu reikalu ir sugrįšianti vėlai vakare. Tad įvyko seniai laukiama proga merginoms nuosirdžiai pasikalbėti. Jodvi karštai pasibučiavo. Pirmoji prabilo Olga.

— Kaip aš laukiau šio momento! Anuomet, kai taip netikėtai padeklamavote Puškino eilėraščių ir parodėte, kad mokat prancūziškai, aš labai susidomėjau jūsų likimu. Šurka juk tai netikras jūsų vardas?

— Jūs atspėjote. Mano vardas Aleksandra, pavardė Visbalytė. Namie mane vadinama Ole, arba Olyte.

— Tai beveik Olga. Ir mane kartais Ole vadina. Tad mudvi vienvardės.

— Tikiuosi, kad ir vienmintės, nors skirtingų tautų.

— Aš taip ir maniau, kad tamsta lietuvaite. Galime drąsiai būti vienmintės, nes ir rusų tauta bolševikų pavergta. Ir mums reikia išsilaisvinti.

— Tai bus nelengva. Mums lietuviams nepalyginamai sunkiau. Nykštukai turim kovot prieš milžiną, kurs siekia mus sunaikinti. Jums tik reikia smarkiai pasipurtinti.

— Lengva tai pasakyti, — atsidūso Olga. — Kad ir mūsų galinga tauta, bet taip pat geležine grandine surakinta. Ji nė pasipurtinti nebe pajėgia.

— Tai gal nebeneri išsilaisvinti? Rusų liaudis jau tur būt apsiropo. Ji namie. Saviškių uždėti geležiniai pančiai ne taip spaudžia. Jie nudils, surūdys, nukris, ir gyvensite kaip pirmiau gyvenę. Tegu keli milijonai bus numarinti, ką tai jums reiškia. Nė nepasijusite, kaip nuostolis užsipildys. Mums gi visai kas kita. Tauta mažytė, kiekvienas žmogus brangus kaip auksas. O čia tūkstantiais veža ir veža ten, iš kur niekas nebe-

grįš... Kad nors būtų vilties, jog ten ilgai išlaikys ir, laisvei nušvitus, grįšti į tėvynę iš naujo gyvenimo statyti, bet kur tau. Turime žinių, kad ten toks pragariškas gyvenimas, jog ir stipriausi vyrai vos 2-3 metus teišlaikyti, o ką bekalbėt apie silpnuosius, apie moteris? Ir vaikus į Sibirą gabena. Kas bus su jais? Ar beišliks gyvi? O jei išliks, į ką jie bus panašūs? Bus komunistiniai išauklėti ir kada bus gražinti, tai kaip lietuvių priešai. Ar tamstai, Olyte, negaila mūs nelaimingos tautos?

Olga užsigrįžo. Ji šluostėsi ašaras. Nieko neatsakė, tik karštai Olgą pabučiavo.

— Nelaiminga mano draugė! — pagaliau tarė.

— Ar gi aš būčiau tavo draugė! — susijaudinusi Šurka paklausė Olgą.

— Draugė nelaimėje, tai tampriausi raiščiai, — atsakė Olga.

— Ar gi būtum tiek nelaiminga, kiek aš?

— Žinoma, tai nelaimingesnė, nes tavo tautą baigia smaugti. Tačiau įeik ir į mano padėtį. Juk supranti, kiek man turi būt gėdos, kad mūsiškiai jus kankina ir žudo.

— Tu gi nekalta, Olyte. Tai valdžia tokia žiauri, ne rusų tauta.

— Vis dėlto ant rusų tautos ta kruvina dėmė krinta. Kam tokią valdžią pakenčia?

— Nugį sakei, kad tauta tiek supančiota, jog nė pajudėti negali.

— Taip, aš tai sakiau. Bet vis dėlto kalta, kad permažai mėgina.

— Tu tur būt visko nežinai, brangioji. Mes turim tikrų žinių, kad apie penkiolika milijonų, o gal ir daugiau rusų yra koncentracijos lageriuose, kur jie dirba vergiškus darbus. Milijonai žmonių tai labai smarkus protestas.

Ta žinia labai Olgą nustebino. Ji lyg pa-

abejojo.

— Aš girdėjau, kad dar tebesama neištikimų Sovietams žmonių, kuriuos valdžia mėgina perauklėti, bet niekad nemaniau, kad jų tiek daug. Ir nežinojau kad jie ten priversti vergiškai dirbti.

— Ir nėgauti jokio užmokesnio. Ir valgyt gauna vos nuo bado apsiginti, ir pusplikiai vaikšto, net žiemos metu.

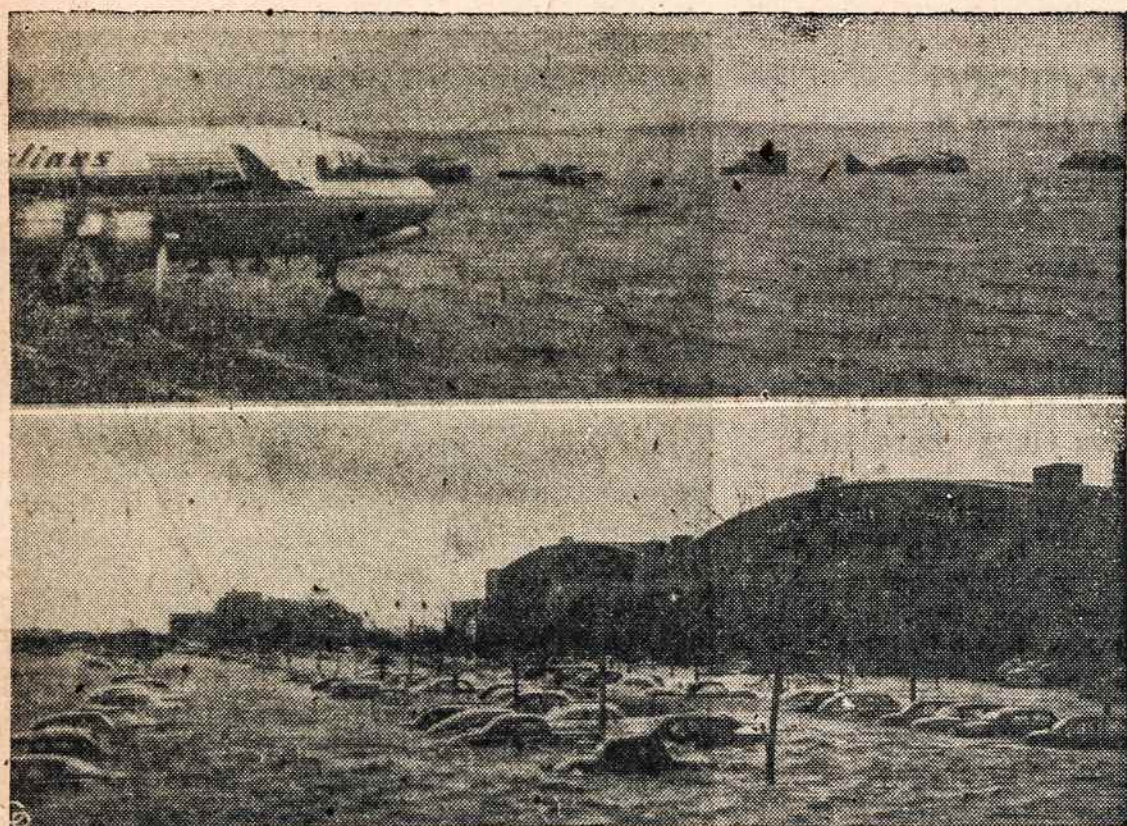
— Kokios baisenybės!

— Jos žodžiais nesiduoda apsakomos, reik savo akimis pamatyti. Kurie ten yra buvę pasakoja, kad žmogaus vaizduotė niekad nepajėgs tokio skurdaus gyvenimo sukūrti, koks yra priverstų darbų stovyklose. Žmonės dėl bado, nuovargio ir šalčio miršta kasnakt, bet gyvieji mironius paslepia, kad kurį laiką galėtų naudotis velioniems skiriamu maistu. Tik kai jau lavonų dvokimas pasidaro nebe pakenčiamas, tik tuomet valdžia įsako juos palaidoti. Kartais stipresnis silpnesnįjį nakčia pasmaugia, kad jo drabužius galėtų pasiimti. Ant rytojaus žmogžudys ko ramiausiai pareiškia, kad jo kaimynas pasimirė, ir daugiau apie tai nekalbama. Niekam nė į galvą neateina daryt kokį tardymą. Žmogžudys apsirėdo nužudytojo drabužiais, ir nieks į tai dėmesio nekreipia, nebent viens kits pavydi, kad jam toks laimikis neteko. Dėl skurdo, bado, sunkių darbų ir visapusiško valdininkų sužvėrėjimo, kaliniai praranda visas žmogaus savybes ir visiškai sugyvuļėja.

— Ar tai gali būt? — sudrebėjo Olga. — Ir tai vadinama perauklėjimu!

— Tik pažvelk, kas čia Lietuvoj darosi, ir neteks abejoti. Ir čia tokie patys budeliai. Ar jie nepadarys žvėriškiausių darbų, kad tik įtikytų Stalinui ir kiek aukščiau karjeroje iškilty?

Andros metu buvo užlietas La Guardia aerodromas New Yorke.

Tautinis auklėjimas išivijoje

K. Mockus

K. Mockus, ilgus metus Lietuvoje dirbęs įvairiose mokyklose, organizacijose bei spaudoje ir spėjęs jau gerokai apsipažinti su JAV lietuvių kultūrinio veikimu, "Darbininkui" yra parašęs keletą straipsnių apie tautinį auklėjimą išivijoje. Su šiuo straipsniu pradame jus spausdinti. Red.

Susirūpinimas ir tikrovė

Kai Lietuva dar gyveno nepriklausomos valstybės gyvenimu, girdėdavome labai pagristus nusiskundimus, kad lietuvių išivijoje nyksta. Bet Nepriklausomybės laikotarpis buvo palyginti trumpas, tvarkingų reikalų begalės, dėl to ir nespėta atkreipti reikiamo dėmesio į tolimuose kraštuose gyvenusių tautos dalį. Tiesą pasakius tikrai nei nežinome, kokių laimėjimų būtume atsiekę. Kitos tautos yra visko bandžiusios, o vis dėlto jų emigrantai ištirpo, ypač Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Kai mūsų tautos nelaimė privertė nemažą mūsų tautiečių palikti gimtąjį kraštą ir kai po kelių metų pradėta skirstytis po pasaulį, pas mūsų svetur gyvenančius patrijotus atsirado vilties jei ne išgelbėti lietuvių, tai bent pratęsti jos gyvybę keletu dešimčių metų. Pasirodė spaudoje straipsniai, net anketos, kaip lietuvių svetur stiprinti. Žinoma, straipsniai liko straipsniais, o gyvenimas greitai parodė, kad skirtingose sąlygose išaugusius tos pačios tautos žmones ne taip lengva suderinti. Bet palengva visiems paaiškėjo, kad tautinė gyvybė yra įmanoma išlaikyti tik tautiniu auklėjimu.

Pasikeitusios aplinkybės

Visi emigraciniai kraštai, kuriuose lietuviams tenka kurtis, neduoda auklėjimui netokių sąlygų, kokias turėjo tautinės mažumos Lietuvoje ar kitose mažesnėse Europos valstybėse. Didelį kraštai paprastai siekia iš įvairių žmonių sukurti vieną savą tautą. Dėl to ir JAV nėra tautiniam auklėjimui tokių sąlygų, kokių norėtume. Visa tai mums tenka suprasti. Ugdatant meilę, solidarumą ir pagarbą mus priglaidusiam kraštui, vis dėlto niekas mums nedraudžia ugdyti meilės Lietuvai ir lietuviškumui. Bet to siekiant reikia turėti galvoje du dalykus: pirmą, kad niekas kitas mūsų tautiniu auklėjimu nesirūpins; tai mūsų pačių pareiga. Antra, kad tautinis auklėjimas svetur neduos jokio pelno, bet reikalaus visų mūsų aukos ir susipratimo.

Svarbieji uždaviniai

Dirbdami ir aukodamiems visų pirma turime siekti išlaikyti tautinę sąmonę tų mokyklinio amžiaus vaikų ir jaunuolių kuriuose ta sąmonė yra gyva. Toliau turime rūpintis pažadinti tautinę sąmonę tuose vaikuose ir jaunuoliuose, kuriuose dėl įvairių aplinkybių ji yra apsilpusi. Pagaliau sunkiausioju uždaviniu būtų mėginti įeiti į tarpą tos jaunosios kartos, kuri gimė ir išaugo emigraciniuose kraštuose ir neturėjo progos įgyti reikiamo tautinio susipratimo. Visa tai turėdami galvoj, galime dabar imtis aptarti pagrindinius auklėjimo veiksmus ir galimybes palenkti juos mūsų siekimams.

Lietuviškoji šeima

Lietuviškoji šeima per ilgus šimtmečius yra buvusi pagrindinė lietuviškumo tvirtovė. Lietuvė motina prie ratelio ir tėvas prie arklų išsaugo mūsų tautinę sąmonę ir didžiulius kultūros turtus sunkiausiais priespaudos laikais. Tačiau tai buvo savojoje žemėje. Svetur lietuviškoji šeima taip pat yra parodžiusi heroikių pastangų išlaikyti tautiškumą, tačiau jau nebe su tokiais dideliais laimėjimais.

maisi, kaip savojoje žemėje. Daugybė taurių mūsų patrijotų išgyveno didžiulę asmeninę tragediją, matydami savo prieauglį nueinant pasroviui, kurias mišrias šeimas ir p... Kova už tautinę gyvybę svetur yra nelengva. Tai rodo gyvenimo tikrovė. Tačiau šeima ir išivijoje lieka labai svarbiu auklėjimo veiksmu. Gyvenimo ir darbo aplinkybės, tiesa, nedavė ir neduoda pakankamai laiko tėvams rūpintis savo vaikų auklėjimu.

Tačiau dabar atvykstantieji turėjo progos įgyti kitokią išlavintą ir todėl tai turėtų padėti šeimos sekmingiau atlikti savo tautinę pareigą. Pagrindinis šeimos uždavinys, žinoma, yra išlaikyti gyvą ir gryną gražiąją savo lietuvišką kalbą. Jokiu atveju neleistina šeimoj pereiti prie kelių kalbų. Vaikai mokykloje ir gyvenamoje aplinkoje savaimė išmoka to krašto kalbos. Tai suprantamas ir reikalingas dalykas. Bet lietuviškumas skiepytiną nuo pirmųjų dienų.

Jung. Amerikos visose valstybėse valdžia mažai kišasi į auklėjimą, bet perdidelį vaidmenį turi biznieriiai. Vaikai labai anksti pradeda domėtis "Comics", "cowboys" ir panašiais dalykais. Visa tai iš kūdikystės dienų apnuodija vaiko vaizduotę, pakerta idealizmo šaknis, sudaroko talentus.

Per dvidešimt su viršum Nepriklausomybės metų tėvų žemėje išaugo daugybė talentų visose kultūrinio gyvenimo srityse. O kaip išivijoje? Kiek poetu, rašytojų, dailininkų galėjo išaugti iš milijono į JAV emigravusių lietuvių, tegu ir ne tėvų kalba, tai bent naująja kalba besireiškiančių? Be abejo, talentų buvo ir čia, bet daugumas ištirpo dėl specifinių auklėjimo sąlygų.

Tat lietuvių tėvai gali drąsiai traukti iš vaikų rankų įvairias "funnie - books" ir panašius dalykus ir jų vietą užpildyti lietuviškais leidiniais. Visi žinome, kad tai nelengvas dalykas, kad iš vaikų sunku atimti, kad reikia tai labai taktiškai atlikti, bet palikti negalima. Lietuviškų dainų, pasakų, padavimų vaikui neturės progos kitur pakankamai išmokyti, jei tėvai jų neišmoks. Žodžiu, šeima labai svarbus veiksnys.

Nusišypsok!

Surašė J. K. M. Išleista 1935 m., 150 pusl.

Sakoma: juoktis sveika. Nusišypsok! pripasakoja visokių juokų ir ilgesnių linksmų nuotykių. Kaina \$1.00.

Ivairios sukaktys

100 METŲ NUO BALZAKO MIRTIES

Šiomet sueina šimtas metų, siulomasis idealų pasaulis tu kaip mirė garsus prancūzų rašytojas Honore de Balzac, geriausiai išugdęs prancūzų realistinį romaną. Tuo metu, kai jis pradėjo rašyti, prancūzuose ir kituose kraštuose romantizmas dar buvo pačiame karštyje. Rašytojai vaidavo dvasinį idealų pasaulį, ilgėjosi neribotų tolių, bėgo į gamtą. Nerasdami paguodos dabarties tikrovėje, grimzdo į praeitį, į viduramžius ir visą savo kūrybą nudažė jausmingumu ir neribota fantazija.

19 amžiaus pirmoje pusėje iškilo fizikos mokslai, kurie pakeitė gyvenimo dvasią. Galvanio, Voltos, Faradėjaus sužadinti nepaprasti elektros ypatumai. 1820 metais sugalvojamą elektrinis telegrafas, o 1825 metais paleidžiamas pirmas traukinys Anglijoje. 1807 metais įkintytas garas tempė laivą per Hudsono įlanką. Miestuose pradėjo augti fabriškai, sutelkdami aplink save darbininkus. Atsirado vadinamasis proletariatas, paastrėjo santykiai tarp darbininkų ir fabrikantų, žemasis luomas pradėjo reikalauti sau lygių teisių. Filosofijoje Augustas Comte'as paskelbė, kad yra tikra tik tai, ką mes galime apčiuopti arba išbandyti. Atmetamas dvasios pasaulis, iškeliamas materializmas. Tuo pačiu metu ir Darvinas skelbia savo evoliucijos teoriją. 19 amžiaus pirmoje pusėje (1847 m.) Marksas ir Engelsas paskelbia "komunistų partijos manifestą", siūlydami suvalstybinti turtus ir apriboti fabrikantų pelną. Romantikų svajonės ir

rėjo pasitraukti ir užleisti vietą kasdienybėse reikalams. Visuomenė metė svajones ir nagrinėjo vargšų skurdą, darbininkų skriaudas, luomų skirtumą ir materialinę nelygybę. Šitame amžiuje Balzakas, atėjęs literatūron, ir įsmeigė akis į gyvenimą. Kaip romantikai vengė gyvenimo tikrovės, taip Balzakas ją atskleidė visame jos nuogume. Rašytojas pasidarė nevienišas atsiskyrėlis, niekinąs visuomenę, bet paprastas tos bendruomenės narys. Jis nelaukė jokio įkvėpimo, priešingai — jį net atmetė. Literatūra leidosi į darbininkų kvartalą, į paprastus namus ir emė vaizduoti kasdieninį gyvenimą be pagraiznimų. Nebe šokta vaizdų idėjų ir fantazijos pasaulyje, nes pats gyvenimas jiems viską pakišo. Rašytojas atkreipė ypatingą dėmesį į socialinę nelygybę, reikšdamas savo simpatiją vargšams. Dėl tos tikrovės vaizdavimo ir visa to meto literatūra gavo realizmo vardą (res — daiktas), nes rašytojų uždavinys buvo parodyti gyvenimą ne išdailintą, bet tokį, koks jis tikrumoje yra. Rašytojas pasidarė daugiau amatininkas negu kūrėjas.

Toks buvo ir Balzakas. Būdamas stiprios sveikatos, jis kaip koks atletas metėsi į darbą. Jis siekė tik vieno — išplaukti į gyvenimo paviršiu, o be pinigų tai buvo jam neįmanoma. Pinigas pasidarė jo gyvenimo tikslas. Jis griebėsi visokių amatų, steigė spaustuvę, raidžių liejyklą, kol ga-

Paulius Jurkus

Motulei

MOTULE, eik ant aukšto kalno, Pažvelk į vakarus rausvus, Pro skliauto debesį švelnų Matysi mariose laivus.

Tai aš plaukiu laivais juodais Ir savo liūdesį neuos! Man kužda — puošiasi žiedais Žiemužė tolimuos kraštuos!

Ne man vėl Baltijon iškilti Ir žengt į krantą gintarų Ir žilvino karaliaus viltį Parnešti kvepiančių baru...

Pamok, Motule, nuo krantų, — Tegu skaralė man plazdės! Pajuodusiais iavais skrendu Palaidot liūdesį širdies!

Ne tau ten saulė skaisčiaveidė, Ir miestai, rožės prasiskleidę, Į laimę nenuves...

Tik ant gimtinių slenkėsio seno Ir liūdesys džiaugsmu šruvena, Ir šypsos akmenys kieme...

Sugrįžk, kai saulė įdienojus Pakels žydėti uogynojus, Sugrįžk, klajūne, pas mane!

Jei bus durėlės uždarytos Ir židiny atausę plytos, — Užeiiki į kapus...

Tenai kuždės tau žolynėlis, Bučiuos vėjelis pasikėlęs, — Giliai širdis pabus...

O Pauli, mielas klajūnėli, Erškėčiais širdį man išgėlė Naktuzės be tavęs...

FILMA APIE HITLERI

Iš Hollywoodo atvyko į Viena Mr. Brisckinas ir emė organizuoti filmą apie Hitlerį. Filma pagrįsta paslaptiniais triukais. Pradedama įvykiais variete. Pasirodo artistas, kuris stebina publiką savo sugebėjimais pasikeisti ir prisimti bet kurio asmens pavidalą, su savo gražia partnere. Variete ložė ir Hitleris. Hitleriui gražuolė patiko ir ją pakvietė ložę. Varietė artistas, nesulaukdamas partnerės, jėga įsilaužia į Hitlerio ložę. Jį suima ir įkiša į gestapo kalėjimą. Ten patiria, kad jo partnerė virtusi Hitlerio meiluže. Nori jam atkeršyti. Kalėjimo direktorius savo nusigėrusiems svečiams nori parodyti kalinio artisto sugebėjimus. Jis persirengia, kaip Chamberlainas, kaip Mussolini, paskui kaip pats kalėjimo direktorius. Direktorius ir svečiai patenkinti. Bet naujo numerio jie nesulaukia. Artistas iš persirengiamo kambario dingo ir kalėjimo direktoriaus automobiliu išvažiavo pro visas sargybas kaip direktorius. Kitą dieną jis paskambino direktoriui telefonu: teneiško jo, nes kitaip jis atskleisias, kas dedas pas direktorių. Direktorius: tai kas daryti? Artistas: paskelbk mane mirus, nušautą. Sutarta. Tuo tarpu artistas, apsimesdamas sukritisų nervų žmogum, prisiplaka prie Hitlerio rūmų ir virsta liokajum. Nutaikęs retą progą pamatyti Hitlerį vieną — jį užmuša. Užmuša kaip tik tuo metu, kai invazija iš vakarų prasidėjo. Artistas priima Hitlerio kaukę ir pavidalą ir virsta vyriausiuoju kariuomenės vadu. Daro vieną beprotybę po kitos, kad tik sugriautų visą Hitlerio planą. Baigias atentatu ir galiausiai reicho kanceliarijos katastrofa. Be "laimingo galo". Filma skirta ne Europai.

Nors ir stiprios jis buvo sveikatos, bet pertemptas darbas jį palaužė pačiame kūrybingume. Gimęs 1799, jis mirė 1850 metais Paryžiuje. Nors siekė turto ir aukso, bet jo nesuskrovė. Jis paliko tik gražų turtą prancūzų literatūrai, kuriuo šiandieną visa žmonija naudoja ir gėrisi. P. J.

Nors ir stiprios jis buvo sveikatos, bet pertemptas darbas jį palaužė pačiame kūrybingume. Gimęs 1799, jis mirė 1850 metais Paryžiuje. Nors siekė turto ir aukso, bet jo nesuskrovė. Jis paliko tik gražų turtą prancūzų literatūrai, kuriuo šiandieną visa žmonija naudoja ir gėrisi. P. J.

Vyrai geresni vairuotojai kaip moterys

American Mutual Liability Insurance bendrovė ištyrė daugiau kaip 1000 vairuotojų įvairaus amžiaus ir lyčių ir rado, kad blogiausiai vairuoja moterys tarp 45 ir 64 m. amžiaus. Tyrinėjimas parodo, kad pavojuje vyrai greičiau orientuojasi. Jaunumečiai, neturį patyrimo, turi daugiausia nelaimių. Tačiau ilgiau pavažinėję, igauna patyrimą. Vyrai, pasiekę 65 m. amžiaus, yra blogiausiai vairuotojai. Vyrai tarp 45 ir 64 m. amžiaus užima antrą vietą. O jaunesni kaip 24 m. amžiaus — trečią vietą.

Moterys nuo 24 iki 44 m. yra geriausios vairuotojos iš moterų tarpo. Moterys ar merginos, jaunesnės kaip 24 m. amžiaus, žemiau stovi už vyrus to paties amžiaus.

BIJO LIETAUS

— Kodėl varlės prieš lietušpiasi vandenyje? — paklausė mokytoja jauno pipiro. — Todėl, kad jos bijo sušlapsti...

JO MĖGIAMI CIGARAI

Kalėdų Dovanų Dėžėse

Dvidešimts Penki ir 50-šimts Vienoj!

Dovanok jam cigarų, kuriuos jis rūkydamas vertina. Didelis pasirinkimas Havana Filler 7-20-4 ir Dexter cigarų, kurie paruošti Kalėdų Dovanų Dėžėse po 25 ir 50. Klausk jų, kur tik cigarai yra parduvinėjami.

Famous for Quality Since 1874

R. G. SULLIVAN INC. MANCHESTER, N. H.

WE CARRY A COMPLETE LINE OF FARM NEEDS

Farmall Tractors
McCormick - Deering Farm Machines
International Trucks, Parts & Service
Refrigerators & Home Freezers
Good Used Trucks and Used Farm Machinery

McCARTHY EQUIPMENT COMPANY

1740 MAIN ST.,

BROCKTON, MASS.

Tels. 6385 — 8-0771

Ant dviejų įstatymų ribos

Tyruose šaukusiojo balsas

Nuo to meto, kai pranašas Malakijas paskutinis kalbėjo Dievo vardu, nors ir neįtikėto žydų tautai, nuodėmės jai prikišdamos, buvo jau nusilenkęs penktas šimtas metų. Visą tą laiką nebuvo jokio naujo ženklo iš dangaus. Žydų tauta sklaistė lapus Sv. Rašto, minėjo buvusius pranašus ir grimzdo nusiminime.

Ypač nelengva jai buvo žiūrėti, kaip pagonyms slampinėjo po Pažadėtąją žemę, čia šeimininkavo ir rankiojo mokesčius svetimam karaliui — Romos cesoriui Tiberijui. Romos imperijos senatas buvo dar toks akiplėšiškas, kad valdyti tai žydų žemei paskyrė idumietį Eroda — pirmąjį svetimąsi Judėjos soste. Žmonės pyko ir miršo. Tik tai išmaningiesiems užgaulų Romos nutarimą galėjo palaikyti geru Viešpaties ženklu. Patriarchas Jokūbas prieš pusantro tūkstančio metų juk buvo sakęs: "Kai prinoks laikų pilnatis, Judo genties sostą perims svetimi."

Labiau Dievui pasitikintieji dar uoliau kartojo pranašo Izaijo pamokytus žodžius: "Rasokite dangūs iš aukštybių, ir debesys išlykite Teisų!" Bet jau septintas šimtas metų Izraelio tautos lūpos kartojo šį prašymą, o ausis nepagirdavo guodžiančio atsakymo ir akis nieko nepaprasto neįžiūrėjo. Tiesa, buvo pasirodžiusi nepaprasta žvaigždė viršum Betliejaus. Žmonės plačiai nukalbėjo ir nutilo. Apraudojo žmonės Erodo šėlsma — nekaltų kūdikių išžudymą, ir vėl apsimirino. Buvo pasirodęs Jeruzalės šventovėje ir nepaprastas Jaunikaitis, visus Rašto žinovus savo išmintimi nustebinęs, bet ir tas pamiršta. Žmonės vis lūkuria, dairinėjos nuostabaus ir nelaukto.

Taip vieną kartą, blaškantis tarp lūkesčio ir nusivilimo, nuo dykumos paribio pasigirdo neįprastas balsas. Ten šaukė išnašaus augmens žmogus, vilkį kupranugario šerių drabužiu ir suveržęs odiniu diržu strėnas. Valgis jo buvo skėriai ir miškinis medus, negėrė jis vyno ir svaigaus neragavo gėrimo. Visais Jordano upės šlaitais aidėjo skardus jo šauksmas: "Aš tyruose šaukiančiojo balsas: Taisykite Viešpaties kelią!"

Jis šaukė Senojo Įstatymo žodžiais, — pranašo Izaijo ženkla, kad žmonės suprastų, jog maldavimai jų yra jau išgirsti ir lūkestis yra jau pasibaigęs. Žmonės tad bėgo į tyrus pasižiūrėti ir įsitikinti. Pas Zakarijo sūnų, Joną Krikštytoją, "ėjo Jeruzalė, visa Judėja ir Pajordanės šalis". Jie buvo jo krikštijami vandeniu, išpažindami savo nuodėmes.

Bet daug žmonių laikėsi atokiai ir niurgėjo kaip tik tai dėl to vandens krikšto ir atgalios. Kieti jiems rodėsi ir Jono Krikštytojo žodžiai, kaip dykumų akmenys, ant kurių pasistojo jie klausėsi:

Duokite vertingų atgailos vaisių... Kas turi dvi jupi, te-

gul duoda neturinciam, ir kas turi ko valgyti, taip pat tedaro... Nereikalaukite nieko daugiau, kaip jums nustatyta... Niekam nedarykite prievartos, neskriauskite... Tokia atgaila daugumai buvo nesuprantama. Žmonės, tiesa, barstėsi galvas pelėnais ir užsivilkdavo ašutinę, bet labai sunku jiems buvo dalytis turtu su vargstančiais, neskriausti ir neprievartauti. Žydai ko kito laukė. Jie lūkuria tokiu Mesijaus, kuris pasodintų juos ant kitų tautų, duotų galios atkeršyti, pripildytų didelį saiką gėrybių, ir jomis nereikėtų su nieku dalytis.

Jono Krikštytojo žodžiai jau skelbė, kokia bus Kristaus Evangelija. Daugumai jie negalėjo patikti. Žydai grįždavo namo nepasiguodę ir Zakarijaus sūniui nenorėdami tikėti. Jis turėjo tada aiškiai pasakyti, kad kalba ne savo vardu: Tarp jų stovi tas, kurio jūs nepažįstate... kuris ateina po manęs, bet kuris buvo prieš mane... Aš nesu vertas parpuolęs atrišti jo kurpių dirželio... Štai, jo vėtyklė yra jo rankoje..."

Nurodęs žmonėms Kristų, kaip Pasaulio Valdovą ir atėjusį Gelbėtoją, kaip gero ir pikto Vėtytoją, pranašas Jo-

nas atliko savo paskirtį, paskirtį angelo, ėjusio tiesti savo Viešpačiui kello. Kaip ir kitiems pranašams, tam nuaidėjusiam Dievo balsui tyruose už tiesos žodį buvo atsaikėta jo paties krauju.

Žmonės nepakenčia, kad juos kas rūščiai ir grąsomai mokyty. Dar labiau nepatveria, kai teisingu priekaištu įduriama jų sąžinė, kaip Erodo ir Erodiadoms, kuriems nuodėmingai besimyluojant, vienos puotos kvaituly Jonui Krikštytojui buvo nukirsta galva. Neteko jis galvos vien už tai, kad tiesiai pasakė tam idumiečiui: "Tau nevalia turėti brolio žmonos". Tuo buvo primintas visiems privalomas įstatymas, kuris Kristaus žodžių buvo dar sustiprintas: "Kiekvienas, kuris žiūri į moterį, kad jos geistų, jau svetimoteriauja savo širdyje".

Jonas Krikštytojas pirmas padėjo galvą už tą Naują Įstatymą. Vieną kelio galą, tarp Adomo ir Kristaus, žmonės jau buvo nuėję, ir Senojo Įstatymo pranašų laikas buvo užsibaigęs. Šen ten mėtėsi tik tai kruvini akmens, kuriais pranašai buvo užmušinėjami. Jie buvo pakelti dar ir prieš patį Kristų, pakelti net Sinagogoje, kam Jisai kūręs Dievo Bažnyčia. S. Suž.

VIENAS ŽINGSNIS PRIE SUSIVIENIJIMO

Laikraščiai paskelbė, kad no radijo pranešė, kad Libano ir Damasko Syrijos Jakobitų arkivyskupas Iwanis Youhanna Gandour perėjo į kat. tikėjimą ir atvedė savo tikinčiuosius į Kat. Bažnyčios vienybę. Ta proga pop. Pijus XII nuosirdžiai jį pasveikino, pareikšdamas: "Jūsų prisidėjime prie Kat. Bažnyčios Mes matome įvykstant mūsų Išganytojo troškimą, kad būtų viena avidė ir vienas ganytojas. Ir vėl vienas žingsnis prie susivienijimo atsiskyrusių Rytų šalies brolių su savo Motina Katalikų Bažnyčia pripildė Mus nuosirdžiu džiaugsmu".

Kas ta Jokubitų Bažnyčia?
Syrijos Jokubitų Bažnyčia gavo pradžią turo nuo Jokubo Baradai, kuris šeštame šimtmety ją įsteigė tarp monofizitų, gyvenančių Syrijoje ir Mezopotamijoje. Iki dvyliktojo šimtmečio jų Bažnyčia buvo gausi ir pajėgi. Dabar jai priklauso 80,000 narių. Yra valdova Antiochijos patriarcho. Monofizitai mokino, kad Kristuje buvo tik viena dieviškoji prigimtis.

1950 m. geg. 27 d. Msgr. Gandour buvo priimtas į Kat. Bažnyčią, tarpininkaujant Jo Eminencijai Kardinolui Ignacijui Gabrielui Tappouni, Syrijos Antiochijos kat. patriarchui. **Katalikai skaičiais ir pagal apeigas**
1949 m. spalio 3 d. Vatika-

no radijo pranešė, kad prie Kat. Bažnyčios priklauso 423,000,000 narių. Dauguma jų yra Romos apeigų katalikai.

Yra ir Milano, taip vadina mos šv. Ambrozijaus apeigų katalikų.
Daug kas Lietuvoje, gal ir čia Amerikoje matė J. E. vysk. P. Būčį laikant šv. Mišias rytų Bizantijos apeigomis. Tokių apeigų yra ir daugiau katalikų, būtent: graikų — 3,000 sielų, Italijos — albanų — 70,000, vengrų — 200,000, melchitų — 150,000, rumunų — 1,200,000, Galicijos ukrainiečių — 5,000,000, bulgarų — 6,000.

Armeniškų apeigų yra — 150,000, aleksandriškų — 35,000, antiochietiškių — vakarų sirių — 68,000, maronitų — 375,000, antiochenų — Tomo bažn. — 35,000, chaldėjų — 70,000, chaldėjų — Rytų Sirijos Tomo — 700,000, koptų gavo pradžią nuo tūlo Jokūbo — 1,000,000.

Klaidatikiai
Tačiau ne apeigose yra tikrosios Bažnyčios esmė, o Kristaus paskelbtų tiesų išlikyme. Tačiau jau ankstyvoje Bažnyčios laikuose atsirado klaidatikų, kaip monofizitai, kurie skelbė, kad Kristuje tik viena prigimtis (Kat. Baž. skelbia, kad yra dvi prigimtys dieviškoji ir žmogiškoji), ir taip atsirado klaidatikiai monoteletai — vienos Kristaus prigimties šalininkai. Jie mokino, kad Kristuje buvo tik viena, dieviškoji prigimtis.

Kitiems vėl nepatiko, kad Kristus išrinko iš apaštalų tarpo vieną ir paskyrė jį vyriausiu. Nepatiko dėl politinių bei egoistinių tikslų. Taip atsirado 1054 met. Rytų Bažnyčia, kaip jos šalininkai save mėgsta vadintis, ortodokais, pravoslavais. Tai jau klaidatikų bažnyčia, kuri skiriasi ne tik apeigomis, bet pagrindinių tiesų iškreipimu, nepripažįsta Kristaus įsteigtosios Bažnyčios vieningumo.

Vėliau kiti, protestantai, dar toliau nuėjo, ir taip atsirado 1517 - 1521 m. evangelikų Bažnyčia, kuri be kitų klaidų laikėsi tos nuomonės, kad vienintelis tikėjimo šaltiniu yra tik šv. Raštas, nors pačiame šv. Rašte randame pažymėta vienuolikos, o gal ir daugiau vietų, kad tikėjimo šaltiniais yra Padavimai. Pav.: "Broliai, tvirtai stovėkite ir laikykitės padavimų, kurių išmokote ar tai žodžiu, ar iš mūsų laišku". (2. Tesl. 2, 15).

Manau užbaigti garsios norvegų rašytojos, perėjusios į Kat. Baž., žodžiais: "Aš niekuomet neabejojau, kad Katalikų Bažnyčia yra ta pati, kurią Kristus įsteigė. Man visuomet Bažnyčios autoritetas atrodė tas pats, kaip ir Kristaus. Aš visuomet žiūrėjau į reformaciją, kaip į sukilimą prieš krikščionybę, nors tai galėjo būti sukilimas krikščionių, gera intencija. Kasdieniai priekaištai Kat. Bažnyčiai man niekuomet nedarė įspūdžio, tik dar labiau išryškino įtarinėjimus prieš Bažnyčią. Jų priežastys yra dvi: pirmoji — nenoras atsakyti fanatiškų įsivaizdavimų, antra — papiktinimai iš blogų katalikų pusės. Šiais laikais tai suprato ne tik katalikai, bet ir kitų konfesijų krikščionys, kad visa krikščionybė turi mokėti Dievui skolas, kurias padarė atskiri jos nariai"... (C. iš "Varp. Nr. 10. 1949).

Korėjoje nuolat sninga ir šalta

LIETUVIAI PASAULYJE

Kolumbija. Lietuviškos kolonijos Bogotos ir Medellino miestuose vis didėja. Iš Vokietijos pasuka tie, kurie negali emigruoti į kitus kraštus. Kolumbija, nestatydama didelių sveikatos reikalavimų, nesirausdama po visokius dokumentus, lengvai įsileidžia visų tautų tremtinius, o ypač lietuvius. Neseniai iš Ispanijos atvyko salezietis kun. B. Jurksas, kur įsijungė į veiklą lietuvių saleziečių vienuolyną ir pradėjo mokytojauti Bogotos gimnazijoje.

Medeliną atvyko žinomo lietuvių rašytojo, dr. Vinco Pietario ("Algimanto" autoriaus) duktė. Ji yra jau senutė, 67 metų. Su ja kartu atkeliavo ir jos ištėkėjusi dukterė, kuri kaip galestinga sesuo dirba Cali miesto klinikoje.

Danutė Narutavičiūtė, baigusi žurnalistikos ir muzikos studijas Kaune ir Šveicarijoje, sekmingai dirbusi Kolumbijos aukštosiose mokyklose, surinko ir užrašė su melodijomis tris šimtus lietuviškų liaudies dainų. Gruodžio mėn. ji rengiasi atvykti į JAV-bes.

Australija
Lietuvių laikraštis, Australijos Lietuvis, organizuoja spaustuvę. Jis išleido paskolų lapus, kurių už 700 svarų nusipirko patys skaitytojai. Geelong, Vic., kuriasi lietu-

viška kolonija. Vienoje vietoje jau turi lietuviai nusipirkę 250 sKlypų namams statyti.

Architektas Žemkalnis, labai gražiai pasireiškęs Lietuvoje, pastatydamas visą eilę gražių pastatų, šiuo metu dirba Melburno miesto planavimo skyriuje.

Kanada
A. Adomavičius, atvykęs iš tremties, su vienu kanadiečiu įsteigė mūro darbų rangovų firmą "National Contractor", kuri pradėjo jau milijonines vertės statybą Londone. Savininkas žada samdyti darbus tik lietuviams.

Vatikano Radijas lapkričio 22 d. vakare paminėjo Lietuvos Kariuomenės šventę. Programoje buvo duodamos lietuvių tautinės dainos iš plokštelių, kurias įdainavo Argentinos lietuvių šv. Cecilijos choras, dirguojamas Vaclovo Rymavičiaus, pianinu pritariant Andriui Kuprevičiui. Tarp dainų buvo įpintos pritaikintos deklamacijos. Pasinaudodama šia proga, Vatikano Radijo Lietuvių Informacijos Tarnyba reiškia nuosirdžią padėką Argentinos lietuvių šv. Cecilijos choro vadovybei už atsiųstas plokšteles, kurias Vatikano Radijo lietuviškosios transliacijos klausytojai ateityje turės galimybės dažniau išgirsti.

"Darykite atgailą!..."

"Žvaigždės" klisė

NAPALEONAS — MOKYTOJAS

Eksleben mieste apsirgo vieno prancūzų generolo dukterė. Tuomet tame mieste viešėjo arkivyskupas ir jį pakvietė pas ligonę. Arkivyskupas didžiai nustebė, kad ligonė puikiai mokėjusi visus šv. tikėjimo tiesas. Jis ir paklausė jos, iš kur taip gražiai išmokusi. Ligonė jam ir papasakojo.

"Kad aš gerai pažinau savo tikėjimo tiesas, tai pirmuočiausia esu dėkinga Dievui, paskui — cesoriui Napoleonui I.

"Aš, maža būdama, gyvenau su tėveliais šv. Elenos saloje. Kartą, bevaikščiodama, sutikau cesorių; man tuomet buvo 10 metų. Jis mane prakalbino: — "Mergaite, gyvenime tau teks patirti daug pavojų. Tavo tėvas, žinau, esąs netikintis žmogus, o motina ne per daug teišmano tikėjimo dalykuose. Geisdamas tau gera, ryžausi tave pats pamokyti. Ateik rytą pas mane į pirmą pamoką".

"Per ištusis dvejus metus aš vaikščiojau su katekizmo kny-

gute pas savo mokytoją. Jis paprastai liepdavo man pasikaityti, o paskui suprantamai ir be galo įdomiai paaiškindavo. Kai man sukako dvylika metų, po paskutinės pamokos, jis man pasakė:

— "Jau gerai esi paruoštė. Dabar pakviesiu iš Prancūzijos kunigą, kuris suteiks tau pirmąją, o man paskutinąją šv. Komuniją".

GUDRUS PONAS

Vienoje šalyje gyveno toks ponas, kurį žmonės laikė gudriausiu žmogumi visame pasaulyje. Kartą jis pasamdė vieną stiprų darbininką malkoms skaldyti. Darbininkas beregint priskaldė pilną vežimą malkų, lyg degtukų.

Taip jam besidarbuojant, pro šalį ėjo keleviis. Jo būta nemažo tinginio. Išvertęs akis, jis stebėjosi, kad darbininkas taip lengvai skaldo malkas.

— Kodėl tamsta taip žiūri mane, kai aš malkas skaldau? — klausia jo darbininkas.

— Aš jau daug darbininkų esu matęs, bet tokį, kaip tamsta, regiu tik pirmą kartą. Pasakyk man, kam, skaldydamas malkas, sakai vis "ha"?

Darbininkas pagalvojo ir sakė: — Kai pasakau "ha", tai dar-

bas pasidaro man dvigubai lengvesnis.

Tinginiui to ir tereikėjo. Jis dabar štai ką sugalvojo: — Klausyk, žmogau, — sako jis darbininkui, — tamsta kapok malkas, o aš sakysiu "ha". Tamstai darbas pasidarys dvigubai lengvesnis.

Darbininkas nusišypsojo ir sutiko.

Sukapojęs visas malkas, darbininkas eina pinigų atsiimti. Paskui jį nuseka ir tinginys.

Nuėjęs pas poną, darbininkas ir prašo jo:

— Pone, malkas jau suskaldžiau. Dabar atėjau pinigų.

— O ko jis nori? — paklausė ponas, rodydamas į tinginį.

— Ir aš ponui padėjau malkas skaldyti. Kaip šis darbininkas kirsdavo kirviu, aš pasakydavau vis "ha". Tuomet jam būdavo pusiau lengviau dirbti.

Ponui patiko tie tinginio žodžiai. Bet jis galvojo, kaip čia dabar jį pamokyti. Pagalvojęs, pagalvojęs, jis išėmė iš piniginių penkis pinigus ir smarkiai metė ant stalo. Suskambo sidabro pinigais ir nukrito ant stalo. Ponas paėmė jį ir, duodamas darbininkui, tarė:

— Imk tuos pinigus sau, nes visą dieną uoliai dirbai. O tu, tinginy, susigauk to pinigų garsą.

Tinginys tik susigėdo ir suprato, kad garsu duonos neužsidirbsi.

Pasaulio Lietuvių Kultūros Žurnalo AIDŲ PLATINIMO VAJUS

lapkričio, gruodžio, sausio ir vasario mėnesiais

AIDAI yra mokslo, literatūros bei meno ir visuomeninio gyvenimo mėnesinis žurnalas.

AIDAI puoselėja tautinę kultūrą ir savo puslapiuose talpina lietuvių mokslininkų, rašytojų ir menininkų naujausius kūrybos darbus.

AIDAI apjungia visus pasaulio lietuvius, kuriems rūpi lietuviškoji kultūrinė kūryba, tautinės gyvybės išlaikymas ir Lietuvos nepriklausomybės atgavimas.

AIDUS redaguoja redakcinis kolektyvas sudarytas iš žymių lietuvių kultūrininkų su rašytoju Ant. Vaičiulaičiu prieaakyje.

AIDŲ prenumerata metams: JAV ir Pietų Amerikoje — \$5.00; Kanadoje — \$5.50 (kanadiški — \$6.00); kituose kraštuose — \$6.00. Atskiras numeris JAV — 50 c.; kitur — 55 c.

AIDŲ administracijos adresas: — AIDAI, Kennebunk Port, Maine

VISI KVICIAM I KULTŪROS ŽURNALO AIDŲ Platini mo Talką

Tenelieka nē vieno lietuvio, kuris neskaitytų AIDŲ

Skaitykite ir Platinkite Jėzaus Širdies Pasiuntinį

"ŽVAIGŽDĖ"

Kaina metams \$2.00. Užsienyje \$2.50

Adresas: "ŽVAIGŽDES" ADMINISTRACIJA

488 E. Seventh St.,

So. Boston 27, Mass.

Mik.

Amerikos Lietuvių ŽIDINIUOSE

Lietuvos Raudonajam Kryžiui užsidarius Stoughton, Mass.

Stoughtone gautomis žiniomis, Liet. Raudonasis Kryžius Vokietijoje, nežiūrint dėtų kun. V. Sarkos pastangų, užsadarė. Galim nekaltėti iš esmės, ar tai gerai, bet reikia konstatuoti faktą, kad jis padėdavo vargstančiam lietuviui. Bonn'os vokiečių vyriausybė jį oficialiai buvo pripažinusi, o Tarptautinis Raud. Kryžius per jį skirdavo iš savo turimų pinigų ir lietuviams pašalpą.

Lietuviui, kurs dar galvoja apie grįžimą tėvynėn, atrodo, kad griuvo dar vienas bokštas, kame buvo aukštai iškelta Lietuvos vėliava.

Bet ir faktiškai susidarė nuostolių. Daug naujai atvykusiųjų siūdo savo pažįstamiesiems siuntinėlių: rūbų ar maisto per L. R. Kryžių. Jis tarpininkavo, kad gavėjų jį nereikėtų mokėti maito. Per jį buvo galima siūsti didesnė norma, negu vienam asmeniui leista, (čia turiu galvoje Gauntingo Sanatorijos lietuvių ligonius).

Taip ir mes išsiuntėme keletą siuntinėlių. Šiomis dienomis gautame laiške nusiskundžiama, kad siuntinėliai lietuvių nepasiekė: tebeguli muitinėse. Gal tą reikalą galėtų sutvarkyti BALF'as, kad lietuvių

sudėtos aukos pasiektų sergančius lietuvius!

■ Sekmadienį, gruodžio 3 d. 10 val. ryto buvo užsidedę Jono Volongevičiaus namai, 224 School St. Priežastis nenustatyta. Nuostolių padaryta virš 2000 dolerių ir didelis išgastis gyventojams.

Mik.
Gerb. P. Redaktoriam,
"Darbininko" 92 nr. tilpulsioje Jono Valentukevičiaus iš Stoughtono padėkoje, matyt, per klaidą, praleista J. Janicko iš Stoughtono pavardė. Būkite malonūs atitaisyti. Su pagarba

Jonas Valentukevičius.

Pagerbė baigusias universitetą Lawrence, Mass.

P-nia Venčienė savo namuose gruodžio 3 d. suruošė gražias pagerbtuves p-lėi Malvina Zapėnaitėi sekmingai baigusiai mokslą Katalikų Universitete Washingtone. Dabartiniu metu ji mokytojauja Bostono Kolegijoje.

Antroji buvo viešnia Hipatija Yčaitė, dirbusi Lietuvos atstovybėje Washingtone, irgi neseniai baigusiai mokslą Columbia universitete New Yorke ir šiuo metu dirba Harvard universiteto knygne. Kadangi p-lė Yčaitė čia viešėjo, tad ta proga p. Venčienė suruošė pobūvį, nors paskubomis ir jai pagerbti su savo drauge.

Kuomet p. Venčienė su panelėmis Marijona ir Ona Songailaitėmis, Albina ir Ona Kvaraciejūtėmis leido atostogas Washingtone, tai p-lė Yčaitė buvo užkviesti jas Lietuvos atstovybėn. ir taip pat savo namuose.

Šiuo kartu buvo visos pakviestos p. Venčienės namuose pažintims atnaujinti. Namai buvo gražiai išpuosti gyvomis gėlėmis ir paruošta skani vakarienė, kur svečiai ir viešnios buvo p. Venčienės pavaišinti ir jaukiai praleido laiką. Be garbės viešnių p-lių Zapėnaitės ir Yčaitės, dalyvavo ir kiti svečiai, būtent: p.p. Šimkai su dukra, p.p. Zapėnai, prof. Alfonsas Lesinskas, p-lės Albina ir Ona Kvaraciejūtės, p-lės Marijona ir Ona Songailaitės, mokytoja Adelė Pinaitė, p. Leonora Svenčionienė, p. Rūta Gedgaudienė ir M. Gedgaudas.

Visi linki baigusioms mokslą geriausios skėmės ir Dievo palaimos naujose pareigose. **Buvęs.**

Mirė Mikalina Durienė Philadelphia, Pa.

Lapkričio 24 d. pasimirė gerai žinoma šioje kolonijoje mūsų tautietė Mikalina Durienė, 64 m. amž. Gyveno 2767 Helen St., Phila., Pa. Palaidota lapkričio 28 d. su iškilmingomis gedulo pamaldomis iš Šv. Jurgio bažnyčios šv. Išganytojo kapuose — Holy Redeemer Cemetery. Buvo pašarvota žinomo mūsų tautiečio Domininko Earamino, 2339 Allegheny Ave., Phila., 34, Pa.

Mirdama paliko tris dukteris — p. Juozapiną Kravelienę, p. Antaniną Johnsonienę ir Mortą Kalačinskienę ir du

\$60,000.00 VERTES MAISTO PRODUKTŲ LIETUVIAMS VOKIETIJOJE

BALFo pastangomis iš Amerikos valdžios atsargų gauta 60,000 svarų sviesto, 30,000 svarų sūdyto sviesto, 30,000 svarų kiaušinių miltelių ir 20,000 svarų sūrio.

Sviestas, kiaušinių ir pieno milteliai prieš keletą dienų buvo pakrauti Great Lakes uostuose į laivus SS Vatnajokull ir SS Cygnus, kurie jau išplaukė į Vokietiją, kur bus iškrauti ir gerybės išdalintos lietuviams tremtiniams. Sūris jau pakojamas ir šiomis dienomis bus išsiųstas Vokietijon.

Šios trys siuntos, skaitant valdžios nustatytomis žemiausiomis kainomis, vertos \$40,600.00. Jų pasiuntimas atseis apie \$1,500.00, tokiu būdu bendra šių siuntų vertė yra \$42,100.00, neskaitant jų transportacijos Vokietijoje.

Šias gerybes lietuviams pavyko gauti tik BALF'o pastangomis. Kaip žinoma, BALF'as yra Amerikos valdžios pripažinta ir įregistruota šalpos įstaiga, kuri naudojasi visomis valdžios teikiama privilegijomis, pripažintomis šalpos organizacijoms Amerikoje.

Privatiems asmenims ar nepripažintoms organizacijoms šios siuntos, skaitant rinkos urmo kainomis kainuotų

sūnus — Praną ir Mykolą. Velionė buvo dievobaiminga moteris ir buvo narė šv. Rožančiaus dr.-jos.

Tebūna jos vėlei amžina ramybė, o jos artimiesiems — užuojauta. **K. V.**

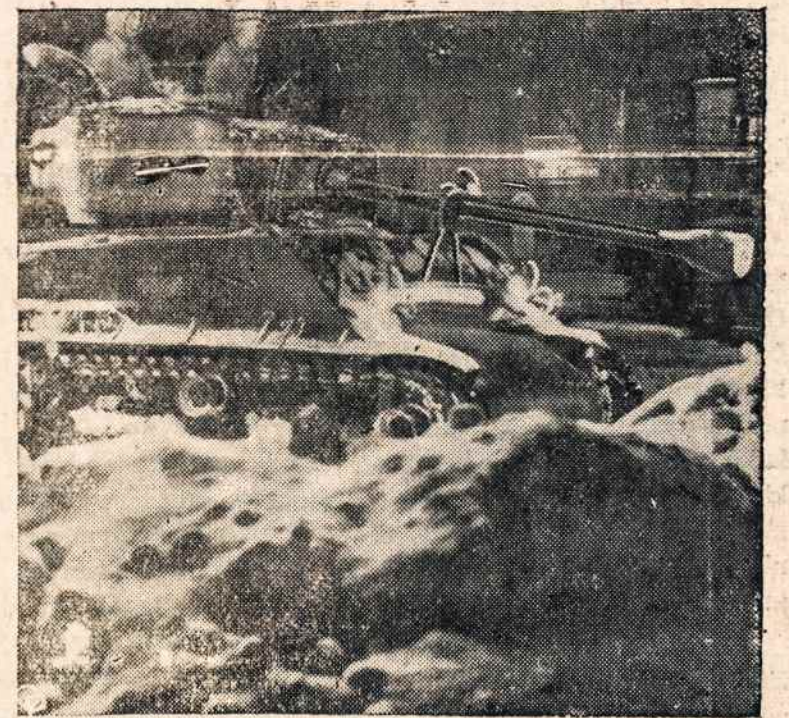
\$60,000.00. Tuo tarpu BALF'ui jos tekainuoja tik tiek, kiek kainuos jų supakavimas ir vidaus transportacija, o jūsus transportaciją apmoka federalinė valdžia.

Jau vien šios siuntos, nežiūrint kitų, pateisina BALF'o veiklą ir patvirtina jo reikalingumą ir naudingumą lietuvių šalpos veikloje.

Dar yra asmenų ir net organizacijų, kurios mano, kad tiesioginė šalpa lietuviams Vokietijoje ar kitur yra naudingesnė, negu per BALF'ą. Pav. vienas BALF skyrius, kurį pavadinsime X, sumanė užpirti ir surinkti maisto produktų ir juos pasiųsti į Vokietiją. Produktų surinko 206 svarus, kuriuos įkainavo \$49,00 sumai ir juos š. m. spalį mėn. pasiuntė į Vokietiją. Pasiuntimas kainavo \$29.00. Kiek gi kainuotų peršiesti 140,000 svarų maisto produktų, jei jie būtų pasiųsti panašiu būdu? Čia yra aiškus įrodymas, kad per BALF'ą paaukotas doleris yra daug našesnis, negu tiesiai pasiųstas.

Šia proga visos organizacijos ir asmenys prijaučia lietuvių šalpos darbiui prašomi betkokią pagalbą lietuviams užsienyje siųsti BALF'ui, nes kiekviena BALF'ui atsiųsta auka atneš mažiausia trigubai daugiau, negu siunčiant privačiai.

Vaikai yra maži žmogeliukai, kuriems neleidžiama daryti tai, ką darė tėvai. Jų amžiaus būdami. Juoz. Henry.

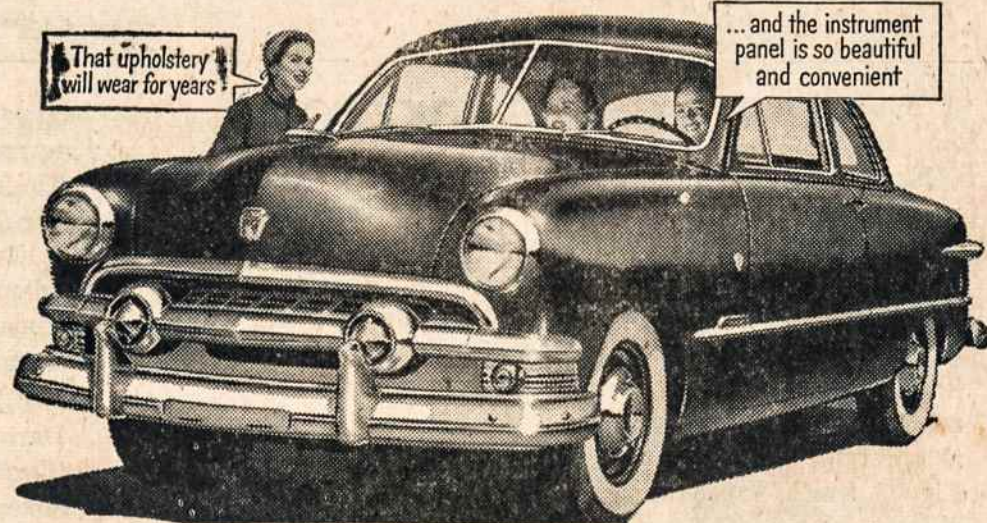
Vaidzas ne iš Korėjos fronto, o iš Clevelando. Tankas valo gatvėse sniegą.

PAIEŠKOJIMAI

- Arlauskas, šeima, iš Mažeikių.
- Blazytė - Sauserienė, Ona. Černiauskas, Pijus ir sesuo Černiauskaitė, Kotryna, iš Rūdos km., Gižų vl.
- Dikleraitienė - Kulkaitytė, ir jos broliai Adomas ir Jonas Kulkaitis.
- Jokymas, Jonas ir Jokymaitė, Marijona, iš Pervaznikų km., Kidulių vl., Šakių ap.
- Kalašinskas, sūnus Andrius.
- Kazakevičiūtė - Margelienė (Margelis), Ona.
- Kilkus, Antanas su šeima, gyvenę Hartshorne, Oklahomai.
- Končius, Jonas, iš Auksūdžio km., Mažeikių ap.
- Krasauskas, Balys, iš Giliškių km., Užpalių vl., Utenos a.
- Kriščiukas, Martynas, iš Neciūnų km., Biržų ap.
- Kulkaitis, Adomas ir Jonas ir jų sesuo Dikleraitienė. Laucius, Benediktas ir sesuo.
- Lukušavičius, Pranas, iš I Daukainių km., Kedainių vl., ir žmona Ona.
- Mačiulaitis, Jeronimas, iš Raudonėnų km., Randonės v., Raseinių ap.
- Mačius, Pranas iš Auksūdžio km., Mažeikių ap.
- Marasas, Julius, iš Skriaudučio km., Marijampolės ap.
- Margelienė (Margelis) — Kazakevičiūtė, Ona.
- Padauka, Mykolas iš Neciūnų km., Biržų ap.
- Rimkaitė (Rimkus), Amelija, iš Sveksnos, Tauragės ap. (tąsa 7-me pusl.)

'Bandyk Vairavimą' '51 FORDO su 'Look Ahead' priedais

"Test Drive" the '51 FORD with 43 "LOOK AHEAD" FEATURES

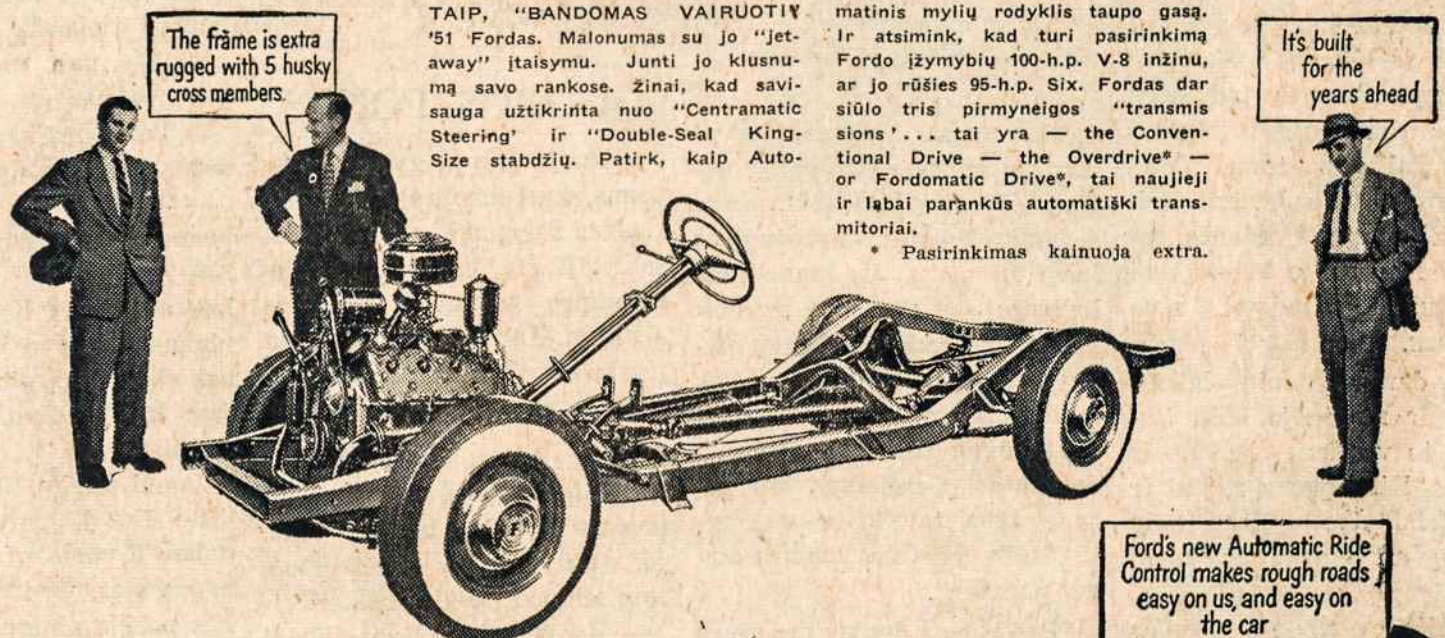
That upholstery will wear for years

...and the instrument panel is so beautiful and convenient

That finish is baked on to last

The frame is extra rugged with 5 husky cross members

It's built for the years ahead

TAIP, "BANDOMAS VAIRUOTI" '51 Fordas. Malonumas su jo "jet-away" įtaisymu. Junti jo klusnumą savo rankose. Žinai, kad saugaus užtikrinta nuo "Centramatic Steering" ir "Double-Seal King-Size stabdžių. Patirk, kaip Auto-

matinis mylių rodyklis taupo gasą. Ir atsimink, kad turi pasirinkimą Fordo įžymybių 100-h.p. V-8 inžinu, ar jo rūšies 95-h.p. Six. Fordas dar siūlo tris pirmynėigos "transmissions"... tai yra — the Conventional Drive — the Overdrive — or Fordomatic Drive, tai naujiesi ir labai parankūs automatiški transmittoriai.

* Pasirinkimas kainuoja extra.

Ford's new Automatic Ride Control makes rough roads easy on us, and easy on the car

NAUJAS AUTOMATINIS KONTROLIS

JOS PATIRSITE visiškai naują važiavimo malonumą su trijų-rūšių "partnership" pirmynėigos "Hydra-Coil" Frontine Spyruokle — nauja "Variable-Rate Rear Spring Suspension" ir nauja "Viscous Control" "Shock Absorbers". Ši Fordo vyraujanti nauja spy-

ruoklinė sistema prisitaiko automatiškai prie bet kokio kelio — laikosi lygiai ir lengvai rieš — be jokių kratymų ar kintoj. nu — Sustok, ir patirkink 43 naujus "Look Ahead" priedus '51 Fordo jums siūlomų. Galį mokėti daugiau, bet nenupirksi nerealia!

"Kai perki ateičiai... Pirk Fordą!"

Jau laikas užsisakyti 1951 metams plačiai skaitomą mėnesinį religinį-patrijotinį laikraštį

"SV. PRANCIŠKAUS VARPELĮ".

Jame spausdinami religinio ir patrijotinio pobūdžio straipsniai, eilėraščiai, žinios iš katalikų pasaulio ir Lietuvos.

"SV. PRANCIŠKAUS VARPELIO"

kaina — metams 2 dol. Adresas

Franciscan Fathers Kennebunk Port, Me.

JAUNUOLIAI,

Norį pasišvęsti Dievo garbei ir Lietuvių Tautos gerovei, kviečiami stoti į

LIETUVIŲ PRANCIŠKONŲ VIENUOLYNĄ

KENNEBUNK PORT, MAINE

Į KLERIKUS PRIIMAMI

Lietuvių katalikų šeimų sūnūs, baigę bent 8 SKYRIŲ PRADŽIOS MOKYKLĄ.

Priimami taip pat

KANDIDATAI Į BROLIUS.

Dėl priėmimo sąlygų kreipkitės:

VERY REV. JUSTINAS VASKYS, O.F.M.

Franciscan Fathers Kennebunk Port, Me.

SACHMATAI

— veža K. Merkis —

Chess Life aprašo Tautvaišos laimėjimą Chicagoje. Paskutiniame Chess Life numeryje plačiai aprašytas Tautvaišos laimėjimas Factor Memorial Tournament. Šis turnyras buvo vienas stipriausių per pastaruosius metus. Dalyvavo du Western čempionai: Hahelbohm ir Michelson, Illinois čempionas Poschel, Trans - Mississippi čempionas Dahlstrom ir kt. Tautvaiša buvo Lietuvos meistras. JAV laimėjo Bostono City pirmenybes, antras Massachusetts p-bėse ir dalyvavo JAV open v-bėse ir dalyvavo JAV open

Skėma gali būti Bostono čempionu. Bostono pirmenybėse Kazys Skėma puikiai gina lietuvių garbę ir teikia vilties turėti jį Bostono čempionu. Po trijų ratų Skėma vedė 3-0. Ketvirtam rate jis padarė lygias su White. Penkto rato partija su Hubert atidėta su geresne Skėmos padėtimi. Be liko 2 ratai. Skėmai dar teks susitikti su H. Daly ir Heisingu.

Kontautas gali laimėti B klasės čempiono vardą. Bostono lietuvių šachmatininkas Petras Kontautas dalyvauja šių metų B klasės Bostono pirmenybėse ir po 4 ratų stovi pirmuoju su taškų santykiu 3½-½. Dar liko 2 ratai.

Lynn įveikė lietuvius. Bostono Metropolitan lygos rungtynėse Lynn klubas laimėjo

prieš lietuvius 3-2. Rungtynių pasekmės: Skėma - Heising 1-0, Merkis - Pike ½-½, Keturakis - Perkins 0-1, Kubilius - Brown 0-1, Kontautas - Gillen ½-½.

Gruodžio 15 d. į So. Bostoną atvyksta rungtynėms su lietuviais Harvardo Universitetas, praeitų metų Bostono meistras. Pirmose rungtynėse lietuviui laimėjo 3½-1½. Pablogėjusi padėtis reikalauja nebeprarasti taškų.

Rechevsky atsilikęs nuo Najdorf'o. Amsterdamo turnyre Argentinietis Najdorf'eina pirmuoju su 14-3 taškų, Reshevsky 13-4, Stahlberg 12½-5½, Euwe 11½-6½. Najdorf turi atidėtą partiją su Dr. Trifunovic, Jugoslavija, o Reshevsky su Szabados, Italija. Abi, greičiausia, baigsis lygiomis.

Manchesterio Kovas lygiomis su Littlemoss klubu. Draugiškose rungtynėse Anglijos Manchesterio Kovas spalių 29 d. sužaidė lygiomis su Littlemoss Chess klubu. Taškų pelnė: J. Šiaučulis 1, Preibys 0, Mylė 0, V. Šiaučulis 1, Steponavičius 0, Nagaitis 1.

Amsterdamo turnyre pirmuoju eina Najdorf (Argentina) su 12½-2½ taškų. S. Reshevsky (JAV) 11-4, Stahlberg, Gligoric, Dr. Euwe po 9½ taškų.

ATVYKO

Gruodžio 11 d. laivu "General McRae" į New Yorką: Andriulaitis, Ieva į Seymour, Conn.

Balsys, Antanas į Watertown, Conn.

Banaitis, Adolfas, Leokadija, Steponas, Romualdas į Gary, Ind.

Becerovienė, Lidija į Manhasset, L. I., N. Y.

Bormanas, Rimvidas, Marija į Omaha, Nebr.

Butkevičius, Antanas, Barbora, Rutenis į Chicago.

Derenčius, Juozas, Adelė, Janina, Eugenijus į Cicero.

Dulaitis, Simanas į Detroit.

Duoba, Jonas, Ona, Vile į E. Chicago.

Gaučys, Alfonsas į Chicago.

Jackūnas, Vytautas į Cambridge, Mass.

Kaminskaitė, Elvyra į Chicago.

Kazlauskas, - Petras į Melrose Park, Ill.

Kijauskaitė, Ona į Yonkers.

Knjeza, Antanas į Elizabeth.

Konradas, Aleksandra į Detroit, Mich.

Kundrotas, Juozas, Juzefa, Agnė į Brooklyn, N. Y.

Lapinskas, Boleslovas, Veronika, Stasys, Regina į Norwood, Mass.

Levinas, Jonas, Antanas į Chicago.

Lintakas, Julius į Chicago.

Mecienė, Stefanija į Brockton, Mass.

Pečiulytė, Ona į Cicero.

Radviņauskas, Vincas į Brooklyn.

Sejona, Petras į Cleveland.

Šilinskas, Voldemaras į Philadelphia.

Šlikas, Jonas, Wanda, Lidija į Detroit.

Stankevičius, Jurgis, Anastazija į Cambridge.

Stankūnas, Jonas, Aldona, Magdalena į So. Boston.

Tiškus, Stasys, Antanina, Romualdas į DuBois, Pa.

Venciūš, Juozas į Cleveland.

Vitkauskas, Augustinas į Detroit.

Gruodžio 12 d. laivu "General Stewart" į New Yorką:

Adomaitis, Jonas, Marcelė į Detroit.

Bacevičius, Zigmas į Omaha, Nebraska.

Bagdonas, Jonas į Great Neck, N. Y.

Gallevičius, Juozas į Brooklyn, N. Y.

Giedra, Martynas, Elzė, Jonas į Baltimore, Md.

Giriūnas, Andrius į Cleveland, Ohio.

Ilgūnas, Adomas, Veronika į Worcester, Mass.

Kauneckas, Kurtas, Elena, Ursulė į New York City.

Kreicas, Leonardas, Marta, Ruta į New York City.

Lukšys, Aleksas į Port Plain, N. Y.

Malachauskas, Jonas, Marija į Detroit.

Misiulis, Vincas, Gintautas, Alvinas į New York City.

Nedzinskas, Dominika į Philadelphia.

Normantas, Danielius, Barbora, Algirdas, Javita į Chicago.

Prancus, Vladas, Rozalija, Vladislavas į Baltimore.

Račiukaitis, Petras į Baltimore.

Sakavičius, Alfonsas į Worcester, Mass.

Šilinis, Petras į Chicago.

Skerstenas, Anelė, Juratė į Worcester.

Šlepetys, Teodora, Aldona į Detroit.

Smilgis, Arnoldas, Marija, Vytautas į Steubenville.

Steponavičius, Bronius į Rochester, N. Y.

Zalensas, Juozas į Saginaw, Michigan.

IŠ SENIAU

Maila, Jonas, Magdalena į Chicago.

Misulis, Marija į Altoona, Ill.

Narbutas, Vytautas į Chicago.

Paulavičius, Sergijus, Liucija, Irena į Chicago.

Pečiulis, Alfonsas į Racine, Wis.

Sernius, Domas į Chicago.

Strasevičius, Stanislavas, Elena, Rimvydas, Kristina, Valeria į Omaha.

K. Morrison, 16 metų berniukas, nenoriai skiriasi su užaugintu veršiu, už kurį pirklys A. Miller sumoka \$7,800 (Los Angeles).

Tripfenfeldas, Jurgis, Elzė, Elena, Jonas, Olga, Edvinas, Almutas, Emilis, Zelma į Moorhead, Miss.

Zigmantavičius, Romualdas į Cicero.

Zinkevičius, Vladas, Ona, Joana, Irena į Chicago.

1950 m. lapkričio 27 d. laivu "General Blatchford" į New Yorką:

Bajoraitytė, Aldona į Cleveland.

Bertašiūtė, Nijolė į Brooklyn, N. Y.

Grigalaitis, Sofija į Chicago.

Jonaitytė, Eugenija į Chicago.

Jurevičius, Zigmas, Elena į So. Boston.

Kamantauskas, Viktoras, Irena į Worcester.

Klanauskas, Galina į New York.

Kuras, Povilas, Juzefa, Viktoras į Serburne Venter Vt.

Kurkietis, Vladas į Brooklyn.

Mackus, Feliksas į Cleveland.

Liudžius, Antanas į Chicago.

Rasčius, Jonas, Benedikta, Vytautas, Kristina į E. Hartford.

Pretkelis, Augustas, Emilija, Volteris į Cicero.

Radziūnas, Stasys į Eldhorn, Nebr.

Raila, Antanas į Cicero.

Stukas, Juozas į Omaha.

Tumėnaitė, Danutė į Brooklyn.

Zinkevičius, Vladas, Ona, Joana, Irena į Chicago.

BALF Imigracijos Komitetas.

1950 m. spalio mėn. apyskaita PAJAMOS:

Balansas 1950 m. spalį 1 d. \$6,156.72; balansas gerybėmis \$8,000.00. Viso \$14,156.72.

Ankų gauta \$8,012.37; narių mokesčių 123.00; namo nuoma 85.00; kalėdiniai atvirukai — 30.00; grąžintas investentas 2,400.00; gauta gerybių 3,467. \$14,117.37. Viso labo \$28,274.09.

ISMOKEJIMAI:

(A) Tiesioginei šalpai: Lietuviams Italijoje \$100.00.

(B) Imigracijai ir Iškūdinimui: atstovo atlyginimas — \$270.00; ūkininkų kelionės — 126.28; išlaidos uoste 101.50; išimta pagalba atvykusiems — 45.00; kelionių išlaidos 344.00; kelionių išlaidos Europoje — 500.00.

(C) Sandėlio išlaidos: darbininkų algos \$150.00; įpakavimo medžiaga 30.30; gerybių pristatymas 74.33; gerybių išsiuntimas ir apdrauda 260.40.

(D) Administracijos išlaidos: tarnautojų algos \$744.66; profesiniai patarnavimai 60.00; pašto išlaidos 95.62; raštinės reikmenys 100.51; kelionių išlaidos 70.80; elektra ir dujos 16.02; kuras 59.16; apdrauda 27.50; Mašinų taisymas 28.00; namo išlaikymas 5.00; smulkūs patarnavimai 7.20; vajus, veiklos plėtimas, garsinimai — 168.44.

Viso išmokėjimų 1950 m. spalio mėn. — \$3,382.22; gerybių atrankos ir įpakavimo medžiaga — 467.00. Viso labo \$3,849.22.

Balansas grynai pinigais — \$13,424.87. Balansas gerybėmis — \$11,000.00. Viso labo \$24,424.87.

A. S. Trečiokas, BALF išdinininkas. 1950 m. lapkričio 10 d.

PAIEŠKOJIMAI

Rimkienė (Rimkus), našlė Rimkaus, kilusio iš Šveikšnos, Tauragės ap.

Romeika, iš Jonavos.

Sauserienė - Blažytė, Ona, Stonys, Jonas, iš Noškūnų km., Vilniaus krašto.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsilipti į:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

NAMŲ SAVININKAMS

Mes namus taisome, pentiname iš lauko ir vidaus; taisome stogus, gatarus ir kaminius. Nesvarbu kaip toli ir kaip didelis ar mažas darbas. Reikale parašykite atvyrute arba telefonukite; John Petrus, 131 Pond St., Randolph, Mass. Tel. RA 6-1177-J. So. Bostono ofisas, 409 Broadway, room 4 nuo 5-7 vakarais.

TREJANKA

Mūsų Trejanka yra pasaulinė Trejanka. Mūsų Trejankos šaknis, žievės, sėklos, lapai ir kiti dalykai surinkti nuo saulės tekėjimo ligi saulės nusileidimo. Japonijoje pirmučiausia saulė teka ir mūsų Trejanka prasideda iš Japonijos, Kinijos, Indo-Kinijos, iš Persijos, iš Egipto, Prancūzijos, Ispanijos, Vakarų Indijos, Pietų Amerikos, Centralinės Amerikos, Mexico, Šiaurės Amerikos, Canados — ir čia saulė leidžias. Imerk Trejanką į rūginę ir gerk po čerkutę viso pasaulio gerą mišinį. 75 už pokelį. Prisiunčiam ir jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

AUTOMATIC LAUNDRY

Namie skalbti neapsimoka. Atneškite baltinius mums ir kai bematant išskalbsime gerai ir pigiai.

South Boston, Mass.
396 W. Broadway,
Lietuvis Charles J. Kay, sav.

Užsakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington, Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniko pristatome, vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS, Savininkas

220 E St., Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO, GLOBA MOTINOS ŠV.C.

Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. South Boston 8-1293.

Vice-Pirmininkė — B. Gallūnienė, 3 Winfield St., So. Boston, Mass. Protokolių Rašt. — Stela Overkienė, 555 E. 6th St., So. Boston, Mass.

Finanų Rašt. — B. Čiulienė, 409 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So-8-0948.

Izdinininkė — Ona Šlauris, 51 Tampa St., Mattapan, Mass. Tvardkarė — M. Matejosiūnė, 866 E. 5th St., So. Boston, Mass.

Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų, Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Visais draugijos rinkalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

SV. JONO EV. BL. PAŠALPINES DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Viktoras Medonis, 21 Sanger St., So. Boston, Mass.

Vice-Pirm. — Vincas Stakutis, 684 Sixth St., So. Boston, Mass.

Protokolių Rašt. — Kazys Rusteika, 206 L St., So. Boston, Mass.

Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.

Izdinininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

Marsalka — Jonas Zalkis, 22 Beethoven St., Roxbury, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų, Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Visais draugijos rinkalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
409 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Office Tel. SO 8-0948
Res. 37 Oriole Street,
WEST ROXBURY, MASS.
Tel. PA — 7-1233-W

Tel. AV 2-4026

J. Repshis, M.D.

Lietuvis Gydytojas
495 Columbia Road
arti Uphams Corner
Dorchester, Mass.
Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

Funeral Home
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARASEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. South Boston 8-2590
Avenue 2-2484

CASPER

FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuojujas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

VYTAUTAS YAKAVONIS

Funeral Home
741 No. Main St.
Brockton, Mass.
V. YAKAVONIS
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuojujas
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. Brockton 8-1580

WAITKUS

Funeral Home
197 Webster Ave.,
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuojujas
(Notary Public)
Patarnavimas dieną ir naktį.
Nauja moderni koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis.
Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434.

WAITT

FUNERAL HOME
30 Emerson Ave.
Brockton, Mass.
Edward J. Waitt
(Waitekūnas)
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuojujas
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. Brockton 3368

ZALETSKAS

Funeral Home
564 East Broadway
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuojujai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermenims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609

W. J. Chisholm

GRABORIUS
"Asmeniškai Patarnavimas"
331 Smith St.,
PROVIDENCE, R. I.
Telephone.
Ofiso: Dexter 1-622
Namų: Pl. 6238

SKAITYKITE IR REMKITE LIETUVIŠKĄ KNYGĄ

Sąrašė pažymėtos knygos labai atpigintos

METRASTIS, išleistas Tėvų Pranciškonų šventųjų Metų proga. Ši įdomi 224 psl. knyga liečia pačius aktualesnius lietuvių tautos religinius ir kultūrinius klausimus. Joje yra daug beletristikos ir poezijos. Kainavo \$2.50, parduodama \$1.00

KUR BAKUŽĖ SAMANOTA, Ant. Vaičiulaitis. Beletristikos kūrinys. 288 psl. Išleido Kultūros Institutas. Kaina \$2.00

NEMUNO ILGESYS, J. Aistis. Nauja eilėraščių knyga. Išleido TT. Pranciškonai. Kaina 50c.

POEZIJA, Jurgis Baltrušaitis. Išleido Kun. Pr. Juras. 270 psl. Kaina \$1.00

KVIESLYS I LAISVĖ, Jonas Kmitas. Eilėraščių knyga. 352 psl. Kaina \$1.00

VYTIŠ IR ERELIS, Jonas Kmitas. Apysaka. LDS leidinys. 576 psl. \$1.00

VAI LEKITE DAINOS, Paruošė Kun. J. Dabrila. Išleido Kun. P. Juras. Idėta 200 gražiausių dainų. Kaina \$1.00

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, Paruošė Kun. Dr. J. Starkus. 208 psl. Kaina \$1.50

ANGLISKAI - LIETUVIŠKAS ŽODYNAS, Paruošė A. Herlitas. 400 psl. Kaina \$3.00

NAUJAS TESTAMENTAS, Vertė Arkivysk. Juozapas Skvireckas. Išleido Kun. Pr. Juras. Kaina — \$2.00 Audeklo aparais \$3.00

ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI, Išleido Kun. Pr. Juras. Kiekvienai metų dienai skiriamas vieno šventojo aprašymas. Knyga paveiksluota, įrišta kietais viršeliais. 936 psl. Kaina \$2.00

KRISTAUS SEKIMAS, Tomas Kempietis. Iš prancūzų kalbos vertė O. Labanauskaitė. Išleido Kun. Pr. Juras. 424 psl. Kaina \$2.00

SV. PRANCISKŲS ASYŽIETIS, T. Damazas Daveau, O.F.M. Išleido TT. Pranciškonai. Verta įsigyti kiekvienam, norinčiam susipažinti su Sv. Pranciškaus gyvenimu ir darbais. 178 psl. Kaina 50c.

SV. PRANCISKAUS PĖDOMIS, T. Pr. Bizauskas, O.F.M. Naujas Trečiojo Ordino vadovėlis ir ritualas. 300 psl. 50c.

SV. ANTANO PADUVIEČIO GYVENIMAS, Vertė Ant. Vaičiulaitis. Netrukus išeis iš spaudos. Leidžia TT. Pranciškonai. \$1.00

PRIE VILTIŠ KRYŽIAUS, Kun. Dr. J. Prunskis. Išleido Kun. Pr. Juras. Žymių asmenų atsivertimai. 142 psl. Kaina \$1.00

LEKCIJOS IR EVANGELIJOS, Išleido Arkivysk. Juozapas Skvireckas. Evangelijos ir lekcijos skiriamos kiekvienam sekmadieniui ir šventadieniui. Kietais viršeliais. Kaina \$2.50

DIDYSIS RAMYBĖS SALTINIS, Puiki maldaknygė. Surinko ir išleido Kun. P. Juras. Antroji laida. 787 psl. Kaina \$4.00

RAMYBĖS SALTINIS, Surinko ir išleido Kun. P. Juras. Antroji laida. Maldaknygė yra patogi, puošniais viršeliais, rinktinės maldos ir paveikslai. Kaina — \$3.00

ATLAIŲ SALTINIS, Didelėmis raidėmis graži maldaknygė. Surinko Tėvas Kazimieras Kapucinas. 574 psl. Kaina \$3.75

PRANASYSTĖS APIE PASAULIO PABAIGĄ — Kun. P. M. Juras, 111 psl. Kaina \$1.00

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU, Klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Kaina 25c.

DARBININKAS
366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

BOSTONO ŽINIOS

Trijų ateitininkų jubiliejus

Praėjusį sekmadienį, š. m. gruodžio 10 d., So. Bostono lietuvių parapijos salėje ateitininkai surengė 50 m. amžiaus sukakties minėjimą trijų Lietuvos katalikų darbuotojų ateitininkų — Al. Andriūšaičio, Juoz. Andriaus ir dr. Juoz. Lejmono.

Minėjimo metu valdyba įteikė sveikinimo adresus su visų narių parašais. Žodžiu Jubiliatas labai nuoširdžia ir didelio dėmesio sukėlusia kalba sveikino Tėvų Pranciškono Provincijolas T. Just. Vaškys, specialiai atvykęs į minėjimą. Taip pat labai įdomiai sveikino kun. J. Svagždytis, atvykęs su grupe at-kų iš Brocktono. Worcesterio at-kų vardu sveikino Pr. Pauliukonis, o Lawrence — kun. Paulauskas. New Yorko at-kai atsiuntė sveikinimo telegramą. Žodžiu dar sveikino studentų at-kų vardu O. Vaitkevičius, moksleivių at-kų — V. Vaitkevičius, rašyt. P. Jurkus, kun. V. Martinkus ir kt.

Pasinaudodami tame minėjime K. Mockaus padaryto pranešimo santrauka, čia pateikiame bent trumpas žinias apie šiuos žymius žmones, kurių gyvenimą ir, be abejo, vargsta.

Aleksandras Andriūšaitis, gimęs 1900 m. balandžio 8 d. Petrapily, kur tuo metu tėvas tarnavo. Ten baigęs šv. Kotrynos gimnaziją grįžo į Lietuvą ir stoji į karo mokyklą. Jau karininku būdamas, dalyvavo Klaipėdos krašto atvadavime 1923 m. Studijavo ekonomiją Kauno universitete. Kaip gabus karininkas kar. vadovybės išsiųstas aukštojo karo mokslo studijuoti į

Parengimas

Ketvirtadienį, gruodžio 14 d., 7:30 val. vakare, salėje po bažnyčia įvyksta Project Association Whist.

Pranešimas tremtiniam

Š. m. gruodžio mėn. 16 d. 7 val. vak. parapijos salėje, po bažnyčia, įvyksta So. Bostono tremtinių visuotinis susirinkimas. Darbotvarkėje metinė valdybos apyskaita, naujos valdybos ir revizijos komisijos rinkimai.

Ta pačia proga prašome visus tremtinius, kurie dar nėra sumokėję nario mokesčio, jį sumokėti V. Stelmokui, So. Boston 545 Broadway (Ivo namų pardavimo kontoroje).

Ratelio Valdyba.

Kiekvienas lietuvis,

kuris sielojasi tautinės gyvybės išlaikymu, lietuviškąją kultūrinę kūrybą, Lietuvos laisvės atgavimą, skaityti, remia ir platina pasaulio lietuvių mokslo, literatūros bei meno ir visuomeninio gyvenimo mėnesinį žurnalą

AIDUS

AIDUS redaguoja redakcinis kolektyvas sudarytas iš žymių lietuvių mokslininkų, rašytojų ir kitų kultūrininkų su rašytoju Antanu Vaičiūliu prieškaijy.

AIDŲ prenumerata metams \$5.00

Užsisakyti galima:

pas vietos AIDŲ platintojus ar AIDŲ administracijoje:

AIDAI, Kennebunk Port, Maine

Susipažinimui AIDŲ numeris siunčiamas veltui.

Tenelieka nė vieno lietuvių, kuris neskaitytų

KULTŪROS ŽURNALO AIDŲ

Prahą. Baigęs tuos mokslus, kaip generalinio štabo karininkas ėjo įvairias atsakingas pareigas kariuomenėje ir Lietuvą okupuojant 1940 m. buvo gen. št. pulkininko leit. laipsny. Vokiečių okupacijos metu dirbo gen. Plechavičiaus Rinktinės štabe. Kartu su kitais štabo nariais vokiečių suimtas ir kalintas vienam kalėjime ir dviejose koncentracijos stovyklose. Rusų kariuomenės išleistas iš Stutthofo konc. stovyklos turėjo daug vargo, kol pasiekė Vokietijos amerikiečių zoną ir Šemfeldo stovykloj surado savo šeimą — žmoną ir dvi dukreles. Ten įsijungė į organizacinę bendruomenės bei ateitininkų gyvenimą. Jau antri metai gyvena Amerikoje.

Lietuvos Prezidento apdovanotas Vytauto ir Gedimino ordenais ir Klaipėdos atvadavimo medaliu.

Juozas Andrius, gimęs 1900 m. sausio 1 d. Panevėžy. Mokėsi Panevėžio "Saulės" gimn. 1919 m. išėjo savanoriu į Lietuvos kariuomenę. Dalyvavo Kėdainių - Šėtos mūšiuose. Baigė I Karo Mokyklą — I laida. Vėl grįžo į frontą. Dalyvavo mūšiuose su bolševikais ir su lenkais prie Širvintų - Giedraičių. Likęs taikos metais kariuomenėje, 1930 m. baigė Aukšt. Karo Technikos kursų ir dirbo kaip topografas (dirbo žemėlapius — maps) Vyr. Kariuomenės Štabe ir kaip dėstytojas Karo Mokykloj. Bolševikių okupacijos metu buvo pulkininko leit. laipsny. Tremty aktyvus bendruomenės narys, gimnazijos mokytojas. Antri metai Amerikoje ir čia gyvai reiškiasi visuomeniniame darbe. Ateitininkas nuo 1915 m.

Lietuvos Prezidento apdovanotas Vytauto D. ordenu, savanorio ir Nepriklausomybės medaliais.

Juozas Leimonas gimęs Daugirdiškėse, II Gudelių vienk. Marijampolės apskr. 1900 m. rugpj. 23 d. Baigęs tik pradžios mokyklą, visai dar jaunas patenka su pabėgėliais vienas be tėvų į Rusiją. Ten patiria daug vargą, bet vis dėlto randa galimybės mokytis. Petrapily baigia 3 kl., o Kaukaze — Ekaterinodaro gimnazijoje — 5 kl. Jau tada pasirėškia kaip uolus ateitininkas. Grįžęs į Lietuvą 1918 m. sunkiai serga, bet tuoj po ligos stoja sacvanoriu į kariuomenę. Dėl silpnos sveikatos ne iškarto patenka į frontą. Kol dirba raštinėje, kartu aktyviai dirba vis. darbą — jau yra "Pavasario" S-gos Centro v-bos sekretorius. Iš tų pareigų išvyksta į frontą, dalyvauja kautynėse. 1921-1922 m. dirba vyr. kar. štabe ir baigia gimnaziją. 1922 m. stoja į Liet. universiteto ekonomijos fakultetą. 1923 - 1927 m. kaip valst. stipendininkas studijuoja Friburg'o u-te Šveicarijoje ir baigia kaip polit. ir ekonominių mokslų daktaras. Grįžęs tarnauja Mokesčių Dep-te, kol 1932 m. suimamas ir atleidžiamas iš tarnybos. Nuo to laiko ligi okupacijos dirba kaip KVC direktorius. Nuo 1928 m. ligi okupacijos didžiausios jaunimo organizacijos — pavasarininkų vyr. vad. Labai uo-

Prez. Trumanas ir britų premieras Atlee išvyksta į Williamsburg jachta pasivažinėti ir pasitarti.

75 metai Bostono Šv. Kryžiaus katedrai

Gruodžio 8 d., Nekašto Prasiidėjimo Šv. Panelės šventėje Bostono Šv. Kryžiaus katedra minėjo 75 m. jubiliejų. Iškilinėse dalyvavo pradedant pirmomis Šv. Mišiomis tūkstančiai žmonių. Tą dieną 9 val. už gyvuosius parapijiečius iškilmingas šv. Mišias atlaikė administratorius Ralph J. Gallagher. Vėliau atnašavo iškilmingas šv. Mišias katedros gerovei, kiekvienas atskirai, ark. pagelbininkas Bostono vyskupas Eric. F. MacKenzie ir ark. Richard J. Cushing.

Praeitą šeštadienį 9 val. ryto vysk. Eric F. MacKenzie atlaikė iškilmingas pontifikalines Requiems mišias už mirusius parapijiečius. Ark. Richard J. Cushing atlaikė pontifikalines šv. Mišias, kurios prasidėjo 10 val. ir pasakė pamokslą sekmadienį.

Katedra savo dydžiu prilygsta didžiosioms Europos katedromis, kaip Prancūzijos Notre Dame Paryžiuje ar šv. Jono lataraniškei Romoje. Ji užima 46,000 kvadr. pėdų plotą.

Dėl kiaušinių kainų pakėlimo

kilo daug protestų. Kai kur reikalaujama dolerio už tuziną. Pardavėjai tikisi, kad dėl kainų pakėlimo sukils ir vartotojai.

Michael T. Kelleher,

Bostono gaisrininkų komisijonierius pakviestas į National Catholic Community Service egzekutyvų komitetą, kurį sudaro katalikų hierarkija Jung. Valstybėse.

lus visuomenininkas ir plunksnos darbininkas, vienas žymiausių Lietuvos katalikų veikėjas. 1940 - 1941 m. bolševikų kalintas kalėjime. 1944 m. su šeima — žmona ir dviem sūnumis atsидuria tremty ir organizuoja liet. bendruomenę britų zonoje. Pusantrų metų dirbo darbininko darbą D. Britanijoje, o dabar jau antri metai tokį pat darbą dirba Amerikoje. Nuo N. Metų redaguos Vyčių org-jos leidžiamą "Vyti". Aktyviai reiškiasi įvairiose organizacijose. Dalyvavęs tarpt. kongresuose Munchene, Brusely, Paryžiuje. 1936 m. kaip Vyr. Pavasarininkų vad. lankęs Amerikos lietuvių kolonijas.

Šv. Tėvo apdovanotas šv. Grigaliaus ordenu. Lietuvos Prezidento 1938 m. apdovanotas Gedimino ordenu.

Bostono šv. Kryžiaus katedra buvo pašventinta 1875 m. gruodžio 8 d. Šv. P. Marijos Nekašto Prasiidėjimo šventėje prie 4-to Bostonų vyskupo John J. Williams, kuris tapo Bostono arkivyskupu. Tai yra dabartinė antroji šv. Kryžiaus katedra. Didysis altorius pirmutinės katedros nuo Franklin gatvės kainavo daugiau \$19,000. Dabar jis yra žemutinėje kriptoje. Kitoje kriptoje išsi kūnai vyskupo John D. Fitzpatrick, kuris mirė 1866 m., arkivyskupo John J. Williams, kuris mirė 1907 m. ir diecezijos generalvikaro ir katedros rektoriaus, prie kurio ji buvo pastatyta, P. F. Lyndon. Dabartinės katedros pastatymas tais laikais atsiėjo apie pusantro milijono dolerių.

Parėmė Diepholz'o lietuvių gimnaziją

Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo Amerikoje 94-tos kuopos narių visuotinas susirinkimas, įvykęs šių metų gruodžio mėn. 3 dieną, giliai atjausdamas mūsų tremties jaunimo vargą, siekiant mokslo sunkiose tremties sąlygose Vokietijoje, nutarė iš savo kuklių lėšų paskirti 50 dolerių vienintelės likusios Vokietijoje Diepholz'o lietuvių gimnazijos, labiausiai šalpos reikalingiems mokiniams, paremti. Pinigai siunčiami per PLB Vokietijoje centrą.

Džiugu, kad šita, gražiai besiplėčianti, So. Bostone organizacija nuolat prisimena lietuviškos kultūros įstaigų palaikymo reikalą ir kiek išgalėdama jas remia. Tik šimet šios organizacijos buvo paremti lietuvių Šv. Petro parapijos mokykla, BALF'as, lietuvių šachmatininkų komanda So. Bostone ir kt., o dabar štai vėl graži auka mūsų tremties jaunimui. Tebūnie tai pavyzdžiu ir kitoms lietuvių pašalpinėms organizacijoms neuširdaryti tik savo narių siurame rate, bet pažvelgti ir į platesnius lietuviškos kultūros barus. Tuo pačiu, tai yra paskatinimas platesnei lietuvių visuomenei atsižvelgti į šios organizacijos gražius užsimojimus ir gausiau remti jos ruošiamus parengimus, kurių pelnas skiriamas tokiems gražiams tikslams. Šiuo laiku kuopai vadovauja So. Bostoniečiams gerai žinomas energingas lietuvių veikėjas Pranas Razvadauskas.

J. Andrius

Dabarties Pastabos

Pagyrų puodas netaukuotas

▼ Girtis žmonėms yra įprasta ir malonu. Visi nori, kad juos kas glostytų, kaip kačiukus, bet jokių būdu ne prieš plauką. Taip ir žmogus. Papeikimų nėmėgsta, o pagiras mielai nuryja ir dar apsilaižo. Jei niekas nepaglosto, tai pasigirdamas pats save pasiglosto. Kaip gi kitaip? Niekas nenori būti už kitą prastesnis ar žemesnis. Tai visiems žinomas daiktas, bet kaikam ir nežinomas.

Kaikam, turbūt, nežinoma, kad girdamasis žmogus savęs nepakelia, o labiau prie žemės priploja. Mat taip jau žmogus sutvertas, kad pats savęs už ausų pakelti negali. Ir jei bando tai daryti, atrodo juokingai. Jis taip pat save apsijuokia, kai ima savo išmintimi ar dorybėmis girtis. Užtuot save paukštinę, tik pasižemina.

▼ Panašiai yra su tautomis ir valstybėmis. Kai tik kuri tauta ima sukti visam pasauliui, kad už ją geresnės nėra, taip ir pakvimpa kažkokių puvėsiu. Kitos klausos iš šalies ir kraipo galvas. "Matyti, žmonės ten jau galvą prarado?" — nevienas pagalvoja. Iš tikrųjų, kiek palūkęjus pasirodo, kad išpūstas burbulas sprogsta ir palieka tik murzinas dėmes. Taip supliuško Hitlerio "germaniškoji didybė", ir taip sutyzo Mussolinio "romėniškoji puikybė". Ir visos kitos puikybės — tik išpampę puzrai. Bakšters kas iš šono — ir plyšta.

Arabai tad neveltui sako, kad greičiausiai plyšta tas audeklas, kurį pagyrūnai audžia. Girdi, nei juo pats prisidengsi, nei kitą pridengsi. Kaip besivyniotum pasipūtimo skarmalu, vis lieka plikas viršugalvis, kuris rodo, kad smegenų jame nekazim kiek beliko.

▼ Paskutiniai trys dešimtmečiai parodė, kad tuščiausia makaulė, ir dėlto garsiausiai skambanti, yra kaip tik bolševikinė. Kokio kratinio į ją pridrebta, sunku ir apsaityti, bet vienas daiktas yra aiškus: tokių pagyrų puodų svietas dar neera matęs. Ant jaučio odos nesurašytum visos makalynės jų išradimų ir atradimų, pagerinimų ir išgerinimų, pasiekimų ir laimėjimų... Beveik visa, ką žmonija laimėjo nuo Adomo ir Ievos, "išlaimėjo" tik bolševizmo dėka.

Nereikia to įrodinėti. Pakanka tik prisiminti, kad viso to "gero" tėvas, gimė kažkur Kaukaze, o netoli tos vietos, sakoma, ir rojus buvęs. Taigi, tikrai visai kvaishi žmonės negali suprasti, kad pasaulis prasidėjęs nuo Josifo, o ne nuo Adomo.

▼ Kad tų "apjakėlių" būtų mažiau, bolševikai kala ir kala diena iš dienos: kokie mes išradingi, kokie pažangūs, kokie pilni visokiausių gėrybių, kokie dideli, nepasiekiami! Žiūrėkite, stebėkitės, sekite ir žavėkitės! Geriausia gi buš, jei prie mūsų glausitės: pakelsime ir jus už ausų, kaip patys save keliamo.

Tai bent genialus išradimas! Jis vykdomas dar pagal planą ir pagal Rūnės Dandierino ketureilį:

"Bolševikas daug išmano:

Viską daro jis iš plano.

Daug didybės planas duoda

Ir baltai nudažo juoda".

S.

LIETUVIŲ KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS

A T E I T I S

ATEITYJE rašo žymiausi mūsų literatai, visuomenininkai bei mokslininkai, tačiau

ATEITYJE turi progą pasireikšti ir jaunos jėgos — pats jaunimas su savo kūryba.

ATEITIES prenumerata metams 3 dol. Garbės pren. 10 dol. Užsieny — pagal dolerio kursą.

ATEITIES redakcijos ir administracijos adresas:
417 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Kas brangina lietuviybę ir nori prisidėti prie jos išsaugojimo ir išugdymo, tas remia vienintelį vaikų mėnesinį žurnalą — "EGLUTĘ". Jį leidžia Lietuvių Kultūros Institutas. Prenumerata metams \$3.00. Užsakyk "Eglutę" bernaičiui ar mergaitei Kalėdoms dovanėlę. Jie liks amžinai dėkingi.

KALEDŲ DOVANA VAIKAMS

ir Mergaitėms iliustruotas mėnesinis žurnalas lietuviškoji "EGLUTĖ".

Leidžia Lietuvių Kultūros Institutas
Prenumerata metams \$3.00
Pinigus už prenumeratą siųskite administratoriui:
Rašyk:

Mr. A. Peldžius,
32 Wilder Street

Brockton, Mass.

BROTHERHOOD OIL CO.

Pečiams ir šildymui aliejus.

Urmu ir Retail

Tel. 6140

Mes įdedame apšildymui sistemą "Metered Service"

574 No. Montello St.,

Brockton, Mass.